

**Manerhaym Fin ordusuna
hitaben bir beyanname neşretti**

“Düşmanın ileri hareketini durdurmak vakti gelmiştir”

**Finler bazı yerlerde ikinci hattın
yeni mevzilerine çekildiler**

Sovyetler 22 müdafaa istihkâmını zaptettiklerini, Finler de 3 tabur imha ettiklerini bildiriyorlar

Helsinki'de bombardıman neticesinde ya nan evlerden kurtarılabilen eşyanın bir kısmı

Londra, 17 (Hususî) — Helsinki'de hareketini durdurmak vaktinin gelmiş olduğunu, yeni mevzilerde taze kuvvetler bulunduğunu söyledikten sonra, şöyle devam ediyor:
Mareşal Manerhaym bugün orduya hitaben bir beyanname neşretmiştir. Mareşal bu beyanname, düşmanın ileri

İngiltere için tehlike nerede?

İngiliz millî müdafaa nazırı dün mühim bir nutuk söyledi

Londra 17 — Millî müdafaa nazırı lord Chatfield bugün öğleden sonra Cardiff'de söylediği nutukta demiştir ki:

Eğer Almanya Atlantik yollarımıza Graf Spee gibi gemiler sevk etmeye mayınlar koymaya veya bu yollarda hava taarruzlarında bulunmaya ve gemi

Amerikadaki Elenler felâketzedelere 2 bin dolar gönderdiler

Atina 17 — Atina ajansı bildiriyor: Newyorktan telgrafla alınan haberlere göre, Amerikadaki bütün Elenler arasında, Newyorkta elence intişar eden Atlantis gazetesinin teşebbüsüyle, Türkiyedeki zelzele felâketzedeleri için birkaç gündenberi umumî iane toplanmağa başlanmıştır. Bu iane, şimdiye kadar büyük muvaffakiyet kazanmış ve Atlantis gazetesi, şimdiden doğrudan doğruya ReisiCumhur İsmet İnönü emirlerine 2 bin dolar göndermiştir. İane dereline devam olunmakta ve bütün Amerikadaki Elenler ianeye hararetle iştirak etmektedir.

(Devamı 3 üncü sayfamızda)

Bulgaristana gönderilen petroler

Sofya 17 — Royter ajansı bildiriyor: Bulgaristana Rus petrolü nakleden üç İtalyan petrol gemisinden birincisi dün Varnaya varmıştır. Diğerleri yoldadır.

Sovyet petrol gemileri de Karadenizden Bulgaristana gelecek kadar küçük olmadığı için Bulgar sahili açıklarında demirliyeceklerdir.

İlk gelen petrol miktarı 7000 tondur.

(Devamı 3 üncü sayfamızda)

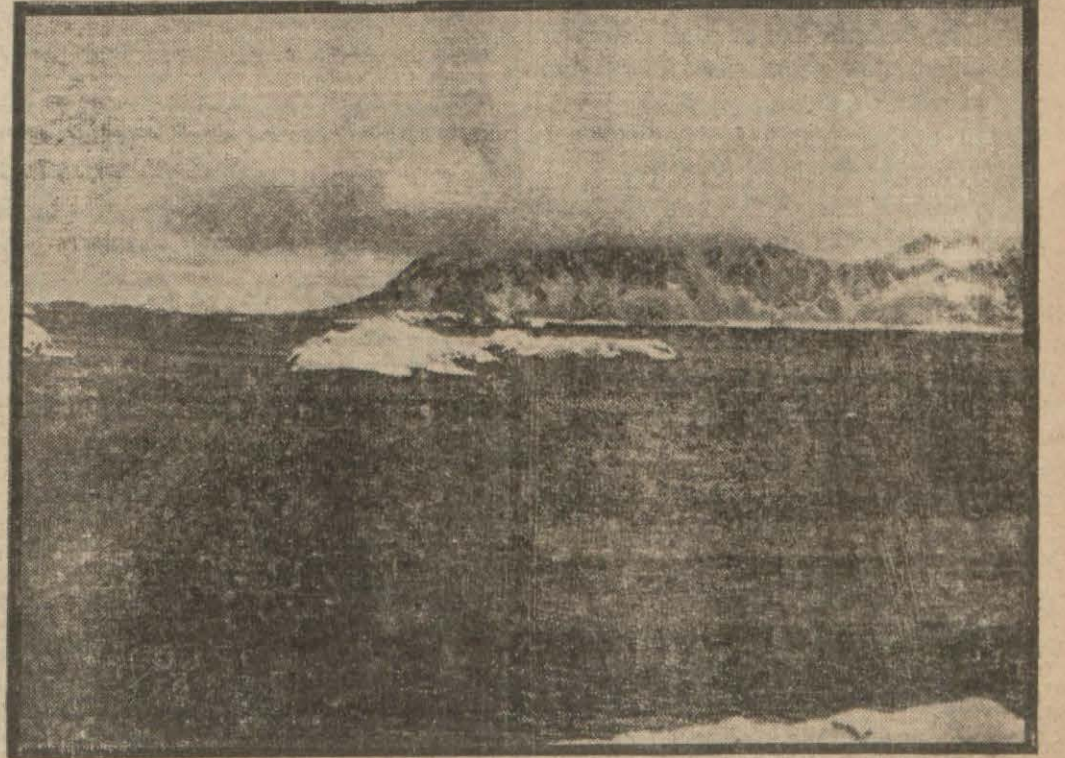
17 yaşında bir Köylü katledildi

İzmir, 17 (Hususî) — Ödemişin Zeytinlik köyü civarında kırda 17 yaşında Mehmed oğlu Hüseyin meçhul bir şahıs tarafından bıçakla katledilmiştir.

Norveç kara sularında ciddi bir hâdise

İngilizler bir Alman vapurunda bulunan esirleri kurtardılar

Hâdise Norveçte infial uyandırdı, Almanlar Norveç protestosunu ettiler, Norveç te İngiltereyi protesto etti

Norveç sahillerinden bir görünüş

Londra 17 (Hususî) — «Graf Spee», «Altmark» adlı Alman muavin gemisi, tarafından cenubi Atlantikde batırılan dün gece Norveç kara suları dahilinde muhtelif İngiliz ticaret gemilerinin 300 ü bir İngiliz destroyeri tarafından yakamütecaviz mürettebatını hâmil bulunan

(Devamı 8 inci sayfada)

Dış ticaretimiz

**Bir senelik ihracatımız
ithalâtımızdan 9 milyon
küsür lira fazla...**

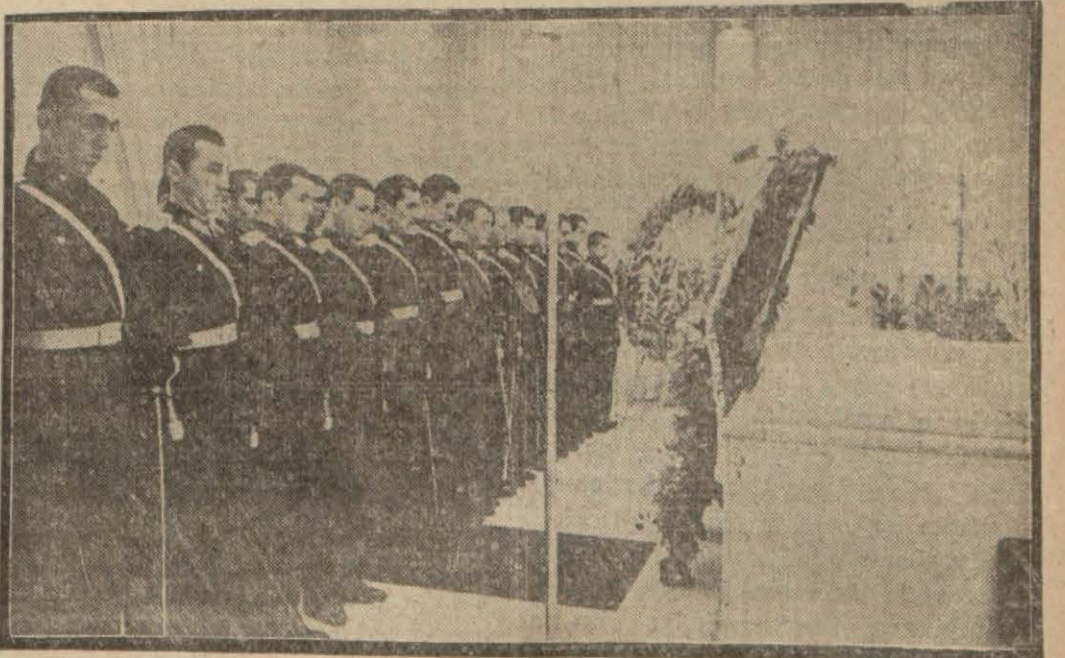
Ankara 17 — Harici ticaretimiz hakkında neşredilen resmî rakamlara nazaran 1939 yılı içinde 118.248.934 lira değerinde 605.555.778 kilo eşya ithal edilmiş ve buna mukabil de 127.388.997 lira değerinde 927.695.999 kilo eşya ihraç olunmuştur.

Bu suretle geçen yılın dış ticareti kıymet itibarile ihracatımız lehinde 9.140.068 liralık lehde bir fark göstermektedir.

1938 yılında ise memleketimize yapılan 149.836.689 liralık ithalâta mukabil 144.946.511 liralık ihracatta bulunulmuştu.

Kıymet ve miktar itibarile başlıca ihracat maddelerimizin vaziyetlerine gelince: (Devamı 8 inci sayfada)

Genç sübaylarımız

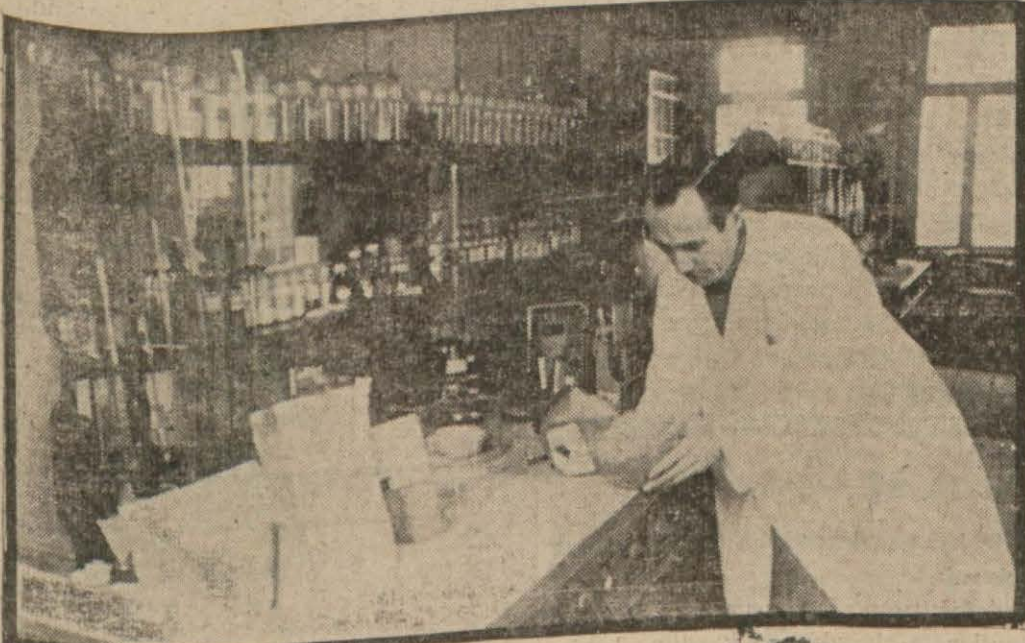

Harb Okulu mezunlarından bir grupun diploma tevzii merasiminden evvel Ebedî Şef Atatürkün muvakkat kabrini ziyaret ettiklerini ve tazimle eğildiklerini yazmıştık. Yukarıda resimde genç sübaylarımız Atatürkün manevi huzurunda görülmektedirler.

MESELELER

Neler yiyoruz?

Bozuk ve hileli gıdaları tahlil eden belediye kimyahasinde gördüklerimiz

Kimyahasinde bir faaliyet sahnesi

Dünyanın en sağlam mideli insanları İstanbullular dersem, bana inanmazlık edebilir misiniz? Hergün hileli süt, hileli su içiyoruz, yağ, hamur ve karlıtesi bozuk ekmeğe ve cibilliyetsiz gıda

(Devamı 8 inci sayfada)

Hergün

Vaziyet el'an tamamen inkişaf etmiş değildir

Ekrem Uşaklıgil

Avam Kamarasında İngiltere ile Rusya arasındaki münasebet etrafında konuşuluyordu.

Sovyet Rusyanın Leh topraklarında kendisine ayrılmış olan sahanın işgalini tamamlamış olduğu günlerdedi.

Avam Kamarasında hükümet namına söz söylemeye salâhiyettar olan zat bu mesele etrafında esaslı bir müzakerenin açılmasını istemedi. Yalnız bir cümle söyledi:

— Öyle görünüyor ki, Sovyet ordusunun işgal etmiş olduğu hat vaktile sulh konferansında İngiliz murahhası Lord «Gürzon» un Rusya ile Lehistan arasında hudud olması için tavsiye etmiş olduğu haktır, dedi.

Beyanat tek cümleden ibaretti. Basitti, fakat İngiliz hükümetinin o dakikadaki vaziyetini tamamen göstermeye kâfiydi.

Bu vaziyet İngiliz matbuatının mühim bir kısmı tarafından da tasvib edildi:

— İngilterenin 1 numaralı düşmanı Almanya'dır, ilk gayesi de Almanyanın yıkılmasıdır. İngiltereyi başlıca maddesinden uzaklaştırarak mahiyette teşebbüsler tasvib edilemez, diyorlardı.

Şüphesiz Fransız hükümeti de bu fikirdeydi ve Lehistanın parçalanmasına rağmen Sovyet Rusya ile İngiltere ve Fransa arasında siyasi münasebetler uzun müddet normal olarak devam etti, hattâ bir aralık neticesiz kalmakla beraber iktisadî müzakereler de yapıldı.

★

Son 6 aylık gazete koleksiyonunu karıştıranlar iki mühim fikir cereyanının yekdiğerile karşılaşmış olduğunu görürler. Bu iki fikir cereyanından:

Birincisi: Sovyet Rusyayı hattâ Lehistanı işgal etmiş olmasına rağmen Almanya'dan ayırmak, mümkünse Almanya aleyhinde kullanmak arzusu etrafında toplanıyordu.

İkincisi: Bu ilk arzunun tamamen aksine olarak Almanya ile anlaşarak Rusya aleyhine yürümenin mümkün olabileceğini düşünmeler tarafından müdafaa ediliyordu.

Bu iki fikir cereyanının da sadece nazari sahada kalıp kalmadığını kat'iyetle kestirmek imkânsızdır. Fakat Sovyet ordusu Lehistanın işgalini tamamladıktan sonra da tâ Finlândiya hâdisesinin patlak verdiği zamana kadar İngiliz ve Fransız matbuatının Sovyet aleyhdarlığında fazla ileri gitmemiş olduğunu pekâlâ hatırlıyoruz. Birincisinden çok zayıf olarak ikinci fikre temas edilmiş olduğunu da biliyoruz, fakat elde edilen netice nedir?

★

28 İkincikanun tarihli Journal de Geneve'e Berlinden yazılmış olan bir mektub hem garib bir hikâye anlatır, hem de siyasi vaziyeti vüzhla ifade eder. Bu mektubda aynen şöyle deniliyordu:

— 1939 yılının son hafta'ları içinde Berlîne bir «sulh mütavassıtı» geldi, bu, bir İsviçreliydi ve muhakkak ki, kendi şahsî teşebbüsle hareket ediyordu.

Bu zat, milâdînsa yortuları içinde iyi bir azim ve niyet sahibiydi, fakat realiteleri görmek kabiliyetinden mahrum görünüyordu.

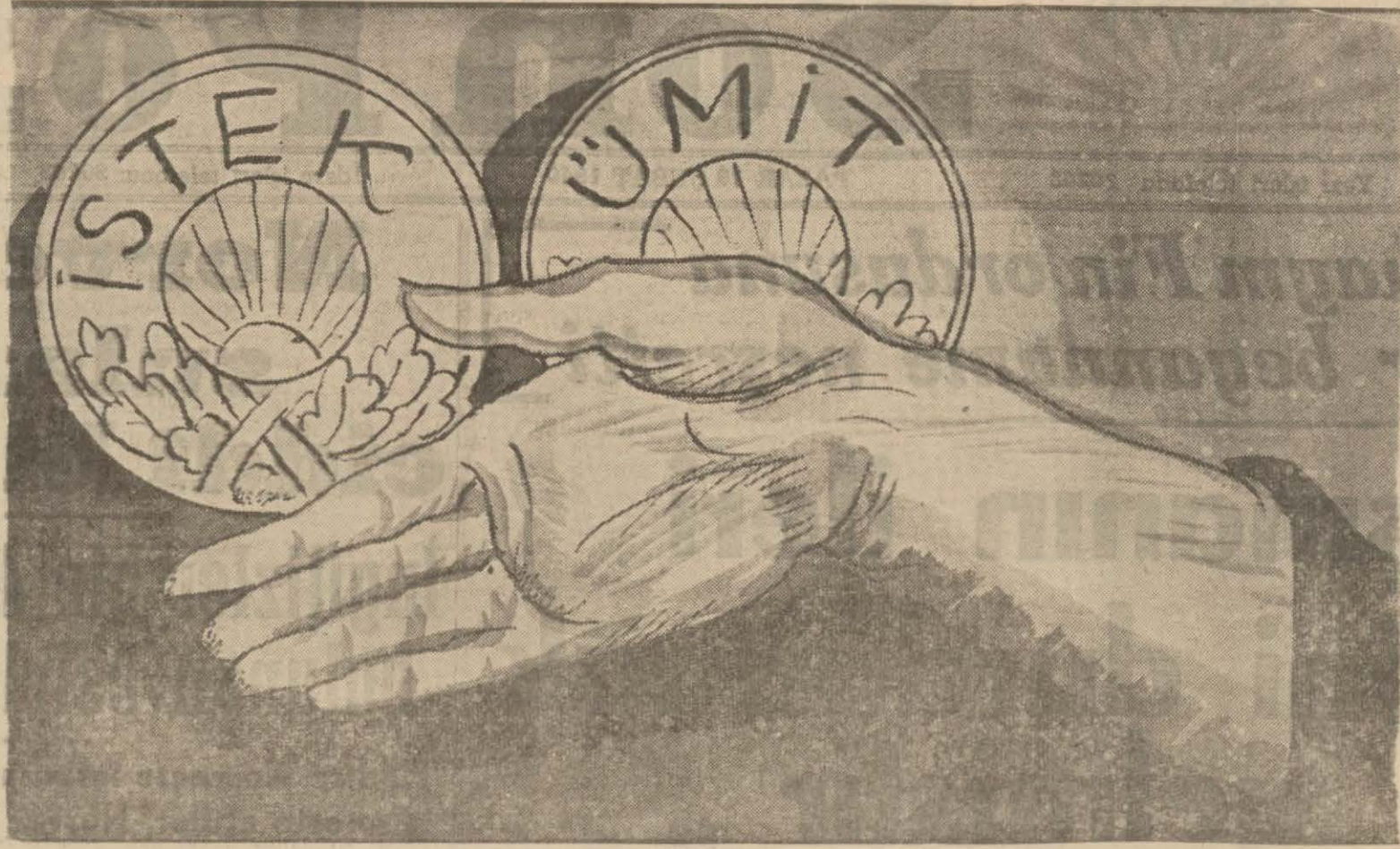
Şahsî münasebetlerine güvenerek sulh olmasına bile sulhe varacak müzakereleri açmaya muktedir olduğunu rastgediği devlet adamlarına söylüyordu.

Bu zatın Berlinden sonra Londrada ve Parise gidip gitmediğini ve Berlîne Daladye ile Çemberlayn tarafından hususî memuriyetle gönderilmiş olup olmadığını bilmiyoruz. Fakat muhakkak olan nota şudur ki, Sovyetler aleyhine büyük bir cihad girişmek pahasına İngiltere ve Fransa ile bir sulh yapmak arzusunun burada asla mevcut olmadığı hakkında gayet sarîh bir kanaat edinmiştir.

Alman bakımından, Alman - Sovyet paktnı İngiltere tarafından Almanya karşı takip edilmiş olan çemberleme siyasetinin bir neticesi olarak görmek lâzımdır. Londranın yaptığı tazyik olmasaydı böyle bir yakınlığa asla şahid olunmayacaktı, binaenaleyh bu paktnı normal zamanlarda aktedilen paktnlarla mukayese etmek tamamen bahis haricidir. Mademki, Almanya ve Rusya nihayet sulh içinde yaşamak kararını vermişlerdir. Bu sulh iki tarafın arzusuna göre semereli bir iktisadî teşriki mesai dahi-

Resimli Makale:

Elimizde olmayan şey..

İn. minnettarlıklarının hududunu pek kolay çizer, istek ve ümidlerinin hududunu tesbit etmek ise elinde değildir.

Basit bir vaziyette bulunan adam o vaziyette kalmak istediğini söylese inanmış görünebilirsiniz, fakat içinizden öyle söylemekte menfaatlar olduğunu düşününüz.

SÖZ ARASINDA

4 dakikada 5 tayyare düşüren tayyareci

Resmini gördüğünüz Finlândiyalı tayyare sübayının memleketinin semalarında Rus düşmanlarıyla çarpışarak dört dakika zarfında beş tayyare düşürdüğü iddia olunmaktadır. Burada kendisi bu tayyarelerden birinin bir parçasını seyrediyor.

Göbels ve Nazi liderleri

Göbels geçen Cumartesi bitaraf gazetecileri kabul ederek şunları söylemiştir: — Almanya harbi kaybettiği takdirde, Rayh liderleri, diğer memleket başları gibi ülke dışına kaçacak değildir. Biz Tanrı istediği zaman hep bir arada mahvolacağız.

linde inkişaf etmelidir.

Fakat Almanya Rusya ile bu yakınlığına rağmen asla bolşevikleşmemiştir, dün olduğu gibi bugün de komünist propagandası yasaktır. Esasen Sovyetler de Almanyada propaganda yapmaktan vazgeçmişlerdir.

Hülâsa bütün bu mütaleattan sonra şöyle görünüyor ki, Almanyayı Moskovanın rakibi haline getirecek bir sulh muahedesinin hayallerine kapılmak imkânsızdır.

Journal de Geneve'in bu yazısı üzerinden üç haftadan fazla zaman geçti, bu müddet zarfında da siyasi vaziyet epeyce inkişaf etti. Artık Almanya ile Rusyanın yekdiğerinden ayrılacaklarına ihtimal veren elân bulunsu bile, bu ihtimali açıkta söylemeye cesaret eden kalmamıştır. Fransa ile İngiltere de Rusya aleyhinde yükselen sesler ziyadeleşmiştir. Fakat henüz fiiliyattan uzakta bulunuyoruz.

Finlândiyaya yapılmakta olan yardım elân para, esliha, mühimmat, gönüllü sevki şeklindedir. Milletler Cemiyetinin aleni kararı dahilindedir. Doğrudan doğruya ordu göndermek suretile garb devletlerini Rusya ile fiilen muhasebe haline getirebilecek bir hareket daha yapılmamıştır. Elân küçük bir ümid bulunduğuna için mi? Hazırık bitmediği için mi? Zamanı gelmediği için mi? Suale ikna edici cevap vermek güçtür. Diplomasinin kulislerinde çevrilen

Hergün bir fıkra

Ruhیات

Bir ruhıyat âlimine sordular:

— Hayatta muvaffak olmuş erkek, nasıl bir erkektir.

Ruhıyat âlimi cevap verdi:

— Karısının sarfedemeyeceği kadar para kazanmış erkek, hayatta muvaffak olmuş sayılır.

Gene sordular:

— Ya hayatta muvaffak olmuş kadın?

Gene cevap verdi:

— Hayatta muvaffak olmuş diye tarif ettiğim erkekle evlenebilmiş olan kadın da, hayatta muvaffak olmuş kadın addedilir.

Danimarka şehirlerini geceleri aydınlatmaya karar verdil..

Kopenhagdan bildirildiğine göre, Danimarka hükümeti bitaraflığını bilhassa geceleri tebarüz ettirmek üzere Sund muntakasında bulunan bütün şehirlerin gece her zamankinden daha fazla aydınlatılmasına karar vermiştir...

Bu kararı vermeğe saik olan şey Danimarkalı tayyarecilerdir.

Bu tayyarecilerin tetkiklerine göre gece aydınlanan şehirler memleketin bitaraflığını daha fazla tebarüz ettireceklerdir. Bunun üzerine tenvir kararı verilmiştir.

Amerikan fıstıkları harb tarihinde yer aldılar!..

Sulh zamanlarında Amerikan fıstıklarına fakirlerin yemişi denir..

Fakat harb onların yüzünü güldürmüştür. Fransanın mühim miktarda müstemleke askeri olduğu malumdur... Bu askerler Amerikan fıstıklarına bayılırlar... Esasen bu fıstıklar memleketlerinde başlıca gıdalarından birini teşkil etmektedir. Keyfiyeti nazarı itibara alınan Fransa levazım dairesi bu fıstıklardan komprime yapmak için bir fabrika tesis etmiştir.

manevralara uzaktan nüfuz etmenin hemen hemen imkânsız olduğunu kabul edelim.

Ekrem Uşaklıgil

Sinema perdesinde Öpme rekoru

Londra stüdyolarında çevrilen «Ben bir maceracı kadındım» filminde baş kadın rolünü yapan dansöz Zorina, filmi baş erkek rolünü oynayan Richard Greeni her defası ikişer dakikadan olmak üzere otuz üç defa öpmektedir. Alâkadarların söylediğine göre, bu öpüşler filme alınırken her seferinde 300 lira harcanacaktır.

"Tereyağı ve bacon için bir gemici bile feda edilmemeli!.."

Bunu söyleyen meşhur İngiliz gıda işleri mütehassısı Lui John Boint'dir. Bu adam bu sözleri İngiliz kadınlarına hitaben irad eylemiştir. Malum olduğu üzere İngilterede sarfedilmekte olan tereyağın yüzde 85 i ve İngilizlerin çok sevdiği bacon hep Danimarkadan ve şimal memleketlerinden ithal edilmektedir.

Şimal denizlerinin gemiler ve gemiciler için bir ölüm denizi halini alması üzerine Sir John Boint İngiliz kadınlarına hitaben şu beyannameyi neşreylemiştir:

«Tereyağı ve bacon lüks metallerdir. Bunların İngiltereye şimal denizinden getirilmesi için bir tek bahriyelî bile feda edilmemelidir. Bugün Şimal denizi geçilmez bir haldedir. Tereyağı yiyeceğiz diye ne için bigünah adamların hayatlarını sönsün! Varsın bunlardan vazgeçilsin...»

Şimdi mesele İngiliz kadınlarının bu adamın sözlerini dinleyip dinlemelerindedir...

Macar Hariciye nazırı evleniyor

Macar hariciye nazırı Kont Çaki önmüzdeki baharda Kontes Çortnski ile evlenecektir. Müstakbel evliler, balayı seyahatlerinin büyük bir kısmını İtalyan Riviyerasında geçirecek, bu fırsattan istifade ile de Kont Çaki, ya Romada veyahud da Riviyerada İtalyan hariciye nazırı Kont Ciano ile görüşecektir.

Sözün kısası

Enkardıyas Efharıstüme!

E. Ekrem Talu

Dost ve müttefikten de ileri. Kardeş Yunanistandan, benliğimizi tatlı bir heyecan içinde bırakan güzel haberler aldık..

Kendilerini yakından tanıyıp birbirini meziyetine hayran olduğum, Atina şehrinin faal, dinamik valisi, devlet nazir ekşelsan Kociyasın muhabbetkârane şebbüsile büyük, küçük, zengin, fakir bütün Ellen milleti, felâkete uğrıyan Erzincanlılarla diğer yurddaşlarımız için birkaç gün içerisinde milyonlarca dram toplamışlar. Az, çok bu emri hayranlıkla iştirak edenler, sureti mahsusada açılan defterlere imza atmışlar ve bu suretle, bilmem kaç büyük cild defter Ankaraya gönderilmek üzere bizim oradaki elçiliğimize teslim olunmuş.

Bu işin en güzel ciheti başkadır: Bu insanî harekete daha candan bir mahiyet vermek için, o yardım toplandı günler, bütün Ellenlerin göğüslerine, birer meharret nişanesi gibi tehâlüle takmaları, ve iki milletin de birbirine sarılmış bayraklarla müzeyyen rozettir.

O günler, her dost, kalbinin hissasında asil bir kan damlasını andıran al ile sulh ve ümid rengi olan gök mavinin imtizacından doğan bir kuvvet, ahenk ve vıfak âlameti taşıdı.

Hakikî dostluk kendini elem günlerinde belli edendir. Erzincan faciası münasebetile bu dostluğu bize dünyanın her bucağından izhar ve isbat edenler oldu. Bilhassa İngiliz ve Fransız dostlarımız bu hususta birbirleriyle müsabaka ettiler. İngiliz yardımı hâlâ devam ediyor. Hepsine medyunu şükranız.

Ancak, her nedense Yunanlı kardeşlerimizin, yardımlarına bütün Ellen milletini, hem de bu şekilde, böyle bir sevgi tezahürüne vesile ederek, iştirak ettirmelerinden ayrıca pek mütehasis olduk.

Bu tahassüsün, her Türkün gönlünde akislerini sezmeğe kabildir. Necib hükümdarından, muhterem hükümet reisinden, Pire ve Patras limanlarındaki ameleye kadar, Anadolu'da zelzele felâketine uğramış dost insanların yarısına merhem ulaştırmak istiyen ve bu münasebetle şanlı renklerimiz sevgi ile göğüslerinde taşımakla kıvanç duyan kardeş milletini bu güzel jestini hiçbir zaman unutmuyacağız.

Kendilerine bir daha, can ve yürekten teşekkür ederiz. Enkardıyas efharıstüme!

E. Ekrem Talu

Hasta talebeler hakkında Vekâletin bir tamimi

Ankara (Hususî) — Prevantoryoma gönderilen parasız yatılı talebe hakkında Maarif Vekili mekteplere gönderdiği bir tamimde talebenin, hastahklarının pek ileri bir durum girdikten sonra, preventoryoma gönderildikleri, bu yüzden tedavinin uzun sürdüğü işaret edilmiştir. Tamimde bu hususa itina gösterilmesi istenmektedir.

Millet mektepleri öğretmenlerine ikramiye veriliyor

Ankara (Hususî) — Millet mekteplerindeki öğretmenlere verilecek ikramiye hakkında bir talimatname hazırlanmıştır. Maarif bütçesine bu maksadla konan 10 bin lira 100 öğretmen ve eğitimci arasında mütesevvilen yüzler lira olarak taksim edilecektir.

TAKVİM

SUBAT					
Rumi sene 1365	18		Arabi sene 1368		
Şubat 5	Resmî sene 1940	Kasım 108			
PAZAR					
GÜNEŞ			İMSAK		
S. D.	Muharrem			S. D.	
6 58	9			5 18	
1 07				11 26	
	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı	
E. 12	27	15	24	17	45 19 16
V. 6	42	9	88	12	— 1 81

İSTER INAN, İSTER INANMAI

Bir arkadaşımız anlattı:
«Çocuğum için bir mürebbiye arıyordum. Gazeteye, iki hafta süren bir ilân verdim. Bu ilânda:
— Talib olanların gösterecekleri hizmet ve ehliyet vesikalarının kolaylıkla tahkik edilebilecek mahiyette olmasını»

şart koşmuştum. İki hafta hergün dercedilen ilândan sonra bir tek müracaat vaki olmadı.
Bunun üzerine ilânı değiştirdim. Daha doğrusu ilândan «hüsnühal varakası istenileceği» kaydını çıkardım. 2 gün içinde 20 kişi müracaat etti.»

İSTER INAN, İSTER INANMAI

TELGRAF HABERLERİ

Tayyare kaçakçılığı işi

Evrak sahtekârlığından maznun Ruhi Bozcalı iki sene ağır hapse mahkûm edildi

Ankara, 17 (Hususi) — Tayyare kaçakçılığı işinde resmi evrak sahtekârlığından dolayı mevkuf bulunan Hariciye Vekâleti eski memurlarından Ruhi Bozcalı hakkındaki davaya bugün Ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Celsenin açılmasını müteakib iddia makamını işgal eden Zihni söz almış, hâdisenin geniş bir izahını yaparak Ruhi Bozcalının ilk ifadelerinde hadiseyi külliyen inkâr ve sonraki ifadelerinde de derece derece inkârda bulunduğunu, bu vadide sorulan cevaplara makul ve mantıklı cevaplar vermediğini söylemiş ve demiştir ki:

« Ruhi Bozcalının Ekrem Köniğ tarafından yapılan resmi evrak sahtekârlığına, suçun işlenmesine yarayacak vasıta tedarik etmek suretile iştirak ettiği aklı ve mantıklı delillerle sabit bulunduğu kanaati hâsıl olmuştur. Türk ceza kanununun hareketine uymayan 65 inci maddesinin 3 üncü ve sonuncu fıkraları delâletile 342 nci maddesine tevfikan tecziyesine karar verilmesini dilerim. »

Bundan sonra maznunun avukatı söz almış müteakibinin bu hususta muhakemesi yapılamayacağını, bir hazırlık tahkikatının hiçbir zaman suçun sübutuna medar olamayacağını söyleyerek Ruhinin beraatini istemiştir.

Müteakiben Ruhi 45 dakika süren müdafaasını yapmış, masum olduğunu söylemiştir.

Bir saat kadar süren müzakereden sonra hâkimler şu kararı vermişlerdir:

« Ruhi Bozcalının tayyare mübayaası münasebetle Ekrem Köniğ tarafından işlenen sahtekârlık e'faline son safhasında vasıta olarak telgraf tediy etmek suretile iştirak ettiği sabit olduğundan maznun ile müdafa vekilinin taleblerinin reddine ve iddia makamının müteakibinin kabulü suretile hareketine uyan Türk ceza kanununun 342/1 ve 65/2 ve sonuncu fıkralarına tevfikan kabili temyiz olmak üzere iki sene müddetle ağır hapse mahkûmiyeti ve mevkuf kaldığı müddetin tayin edilen cezasından mahsubunun icrasına ittifakla karar verildi. »

“Avrupada büyük felâket baharda kopacak,”

Vaşington, 17 (A.A.) — Vazifesi başına dönecek olan Amerikanın Londra sefiri Kennedy beyanatta bulunarak gelecek ilkbaharda Avrupada büyük bir felâket vukubulacağını söylemiştir. Sefire göre patlayacak olan müthiş harb esnasında Fransa ve İngilterenin Amerikada bulunan 3 milyar raddesindeki mevduatları süratle eriyecek ve Amerika da Paris ve Londra hesabına vereceği harb malzemesine mukabil hazine bonoları kabul etmek veya veresiye satış yapmak mecburiyetinde kalacaktır.

Adliye Vekilinin İzmirde tetkikleri

İzmir, 17 (Hususi) — Adliye Vekili Fethi Okyar refakatinde refikası olduğu halde bu akşam Sökeden şehrimize gelmiştir. Vekil vilâyet hududunda vali, Alsancak garında kesif bir halk kütlelerinden karşılanmıştır. Fethi Okyar doğru Parti binasına giderek, Parti müfettişini ziyaret etmiştir.

Adliye Vekili yolda Kuşadasına uğramış ve orada cezaevini ziyareti esnasında mahkûmlara sualler sormuştur. Vekil Kuşadasından Selçuka geçerek Efes harabelerini gezmiştir. Yarın da Bergama harabelerini ziyaretten sonra İzmirde tetkiklerine başlayacaktır.

Nazilli (Hususi) — Dün buraya muvasalat eden ve hareketli bir şekilde karşılanan Adliye Vekilimiz Fethi Okyar Nazilli Cezaevini tetkik etmiş, basma fabrikası ve pamuk istasyonunu gezmiş. Halkevinde halkın dileklerini dinlemiştir.

Vekil öğleynin şerefine verilen ziyafette bulunduktan sonra Aydın hareket etmiştir.

Vekilin beyanati

Aydın 17 (A.A.) — Adliye Vekili Fethi Okyar şehrimizdeki tetkikatta bulunduktan sonra dün sabah Sökeye hareket etmiştir.

Adliye Vekili Aydından ayrılmadan önce gazetecilere aşağıdaki beyanatta bulunmuş tur:

«Memleketin en zengin ve inkişafa pek müsaid olan bir köşesini tekrar gördüğümden pek mes'udum. Cümhuriyetin memlekette yarattığı terakki eserleri her yerde göze çarpmaktadır.

Adliye teşkilâtımızın bazı eksikleri olmakla beraber umumiyet itibarile bıraktığı intibadan memnunum. Bu eksiklikleri ikmale çalışmak da vazifemizdir.»

Polonya hava kuvvetleri

Paris, 17 (A.A.) — Hava nazırı Guy la Chambre ile Polonya başvekili Sikorski arasında bugün Polonya hava kuvvetlerinin Pariste ihyasına dair bir anlaşma imza edilmiştir. Bu anlaşma Fransada bir Polonya ordusu teşkil edilmesine dair Fransa ile Polonya arasında imza edilen itilâfnameyi tamamlamaktadır.

Zelzele devam ediyor

Zara, 17 (A.A.) — Kazamızda dün gece biri 10.20 de, diğeri bu sabah 4 te şiddetli zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

İzmir, 17 (A.A.) — Dün gece saat 23.40 da şehrimizde cenubdan garbe doğru iki saniye süren hafif bir zelzele olmuştur.

Romanyada bir harici ticaret nezareti ihdas edildi

Bükreş 17 (A.A.) — Kral tarafından neşredilen bir kararname ile bir harici ticaret nezareti ihdas edilmiştir. Petrol umum komiserliği yeni nezaretin servislerinden birini teşkil edecektir. Bundan başka milli iktisad nezaretinin ihracatla alakadar bütün servisleri harici ticaret nezaretine bağlanacaktır.

Yeni nezaretin başına hariciye nezaretinin iktisad dairesi şefi Christu getirilecektir.

İsveçten Finlândiyaya gönüllü sevkiyatının artması bekleniyor

Stokholm, 17 (A.A.) — Başvekil Hanssonun beyanatile alakadar olarak siyasi mahfelde İsveç hükümetinin Finlândiyaya yardım bahsinde tarzı hareketin hiçbir değişiklik olmadığı beyan edilmiştir.

İsveç ve Finlândiya hükümetleri arasında vukubulan görüşmelerde İsveç hükümetinin şimdiye kadar olduğu gibi Finlândiyaya kendiliğinden yardım prensipini terkedemeyeceği sarahaten anlaşılmiştir.

Siyasi mahfellerde hâsıl olan kanaate göre İsveçin şimdiki tarzı hareketinden inhiraf etmesi gerek kendisi, gerekse Finlândiya için vahim ihtilâtlar tevli edecektir.

İsveçin Finlândiyayı sulh aktine çalışmaya teşvik ettiğine dair matbuatta çıkan yazılar tamamen asılsızdır. Umumî kanaate göre yakın bir istikbalde gönüllü sevkiyatının artması beklenbilir.

Amerikadaki Elenler felâketzedelere 2 bin dolar gönderdiler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Atlantik gazetesinin Atina mümessili, Türkiye'nin Atina büyük elçisi Enis Akaygen, Amerika Elenleri arasında açılan lane hakkındaki haberleri bildirmiş ve Enis Akaygen, Atlantik muhabirine, çok müheyyic bir surette aşağıdaki sözlerle mukabele etmiştir:

Bana verdiğiniz haber, beni derin surette mütehasis etti. Bu haber, eminim ki, bütün Türk kalblerini de aynı derecede mütehasis edecektir.

Enis Akaygen, bundan sonra Türk Elen ittifakını mevzuubahs etmiş ve şöyle demiştir:

Beş asır hasım vaziyetinde kaldıktan sonra vücud bulan ve bu derece parlak bir kardeşlik tesanüdü halinde inkişaf etmiş olan Türk Elen uzlaşması tarihin şimdiye kadar misalini kaydetmediği bu hâdisse, isterim ki bütün dünya milletlerine güzel bir nümune olsun. (A.A.)

Belçikada da komünistler tevkif ediliyorlar

Brüksel, 17 (A.A.) — Polis memleketin muhtelif yerlerinde ve bilhassa Brükselde komünistlere aid binalarda araştırmalar yapmaktadırlar. Şimdiye kadar biri belediye meclisi azası olmak üzere iki kişi tevkif edilmiştir. Birçok propaganda malzemesi ve vesikalar ele geçirilmiştir.

Fransada bir casus kurşuna dizildi

Paris, 17 (A.A.) — Düşmanın lehine casusluk yaptığı için Fransız askeri mahkemeleri tarafından idama mahkûm edilen Lüksemburglu Jean Kulm kurşuna dizilmiştir.

Avustralya hava kuvvetleri

Sidney 17 (A.A.) — Avustralya hava kuvvetleri için alınacak efrad elli binden ibaret olduğu halde daha şimdiden 60 bin kişi müracaat etmiştir.

Garb cephesinde çarpışmalar

Paris 17 (A.A.) — 17 Şubat Akşam tebliği:

Dün gece bir bölük kuvvetinde düşman unsurları ileri postalarımızdan ikisine hücum etmişse de muvaffak olamamıştır.

Gündüzün bilhassa Vosges mntasında bazı topçu ateşi olmuştur.

İngiltere için tehlike nerede?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

milerimizin limanlarımıza gelmesine mâni olmayı muvaffak olursa o zaman ciddi tehlikeye düşeriz.

Fakat bugün böyle bir tehlike mevcud değildir. Bununla beraber zaman zaman hafif arızalara uğradığımızı inkâr etmek de hakikate muhalif olur.

Lord Chatfield, açık denizlerde cinayetlin Almanların kendilerine mahsus bir icadı olduğunu kaydettikten sonra İngiliz bahriyesinin Alman denizaltı filosunun yarısını imha ettiğini söylemiş ve demiştir ki:

Aynı suretle mayın tarlalarını ortadan kaldırmak suretile de denizleri temizleyeceğiz. Ancak çok kurnaz bir muhasımla çarpışıyoruz. Bir çok zayılatma uğruyacağız. Yese düşmemeliyiz. Denizlerin hâkimiyetini elde tutmakta devam edeceğiz.

Hava kuvvetleri

Lord Chatfield müteakiben hava müdafaasından bahsederek İngiliz tayyarecilerini methetmiş ve mütemadiyen artmakta olan müthiş hava kuvvetlerinin zamanı geldiği vakit harekete geçirileceğini söyledikten sonra demiştir ki:

Senelerdenberi harbe hazırlanan bir düşmanla karşılaşmış bulunuyoruz.

Bu düşman fena niyetlerini ister istemez Alman milletine kabul ettirmiştir. Bu düşman dessastır. Binaenaleyh kaplan zihniyetinde olan bir düşmana karşı mütemayız vasfımız olan civanmerdliğe saplanıp kalamayız.

Finlândiya

Lord Chatfield sözlerine şöyle devam etmiştir:

Tecavüze karşı mücadelede Rusyanın müzaheretini elde etmeye çalıştık, o Rusya ki daha bundan altı ay evveline gelinceye kadar efsanevi kaynakları ve taburlarının sayısızlığı ile iştihar etmiş bulunuyordu, muvaffak olmadık. Fakat bu muvaffakiyetsizliğimizin sebebinden utanmak bize düşmez. Sonra hadisat isbat etmiştir ki, muvaffak olamadığımızdan dolayı teessüf etmeye de mahal yoktur. Bundan başka, Finlândiya yapılan kabul edilmez tekliflerin bu kahraman memlekette vukubulan tecavüzün bizim yanımızda yer almış bir memleket tarafından yapılmamış olmasından dolayı bahtiyarız.

Bizim Finlândiyaya yardım için elimizden geleni her ne pahasına olursa olsun yapacağımızı bildirmekte bahtiyarım. (A.A.)

Sabahtan Sabaha

Geçen Büyük Harb dört yıl sürmüştü. Mütarekenin hân edildiği gün hatta harbi kazanan taraf şüphelerinde halk ne yapacağını şaşırır. Sevinecek yerde hüngür ağızları görürdü. Londra caddelerinde halk çılgın gibi ne yapacağını şaşırır bir halde rastgele koştu. Otomobillere atlayıp alabilirdi sürenlere tesadüf edildi. Bu mahşeri heyecan sahnelerini WeNs uzun uzadıya anlatmıştır.

Harb bitip tabii hal yavaş yavaş avdet ettiği zaman başka hareketler görüldü. Almanyada ve bilhassa Fransada zabta vak'alarının şekli değişti. Adliye işgal eden öyle garib hâdiseler oldu ki ruhiyatçılar, fiziyojistikler uzun uzadıya meşgul oldular. Medeniyet dünyası, üzerinden kasırga geçmiş gibi perişan olmuştu. Ahlak mefhumları değişmişti. Harb nesli denilen yeni bir cemiyet ortaya çıkmıştı. Ticaret dünyasından şir ve edebiyat âleminde kadar fikir, maîyet ve iş hayatında an'anevi ruhlarını ve bentliklerini tahrib etmiştir. Geçen harbin bu landırdığı medeni cemiyet henüz durulup kıvamını bulmadan yeni bir halle patlak verdi. Ne kadar süreceği ve ne şekilde biteceği meçhuldür. Fakat yirmi yıl içinde tekâmül eden yeni tahrib silâhlarının dehşeti gösteriyor ki mücadele geçen harbdan daha çetin ve daha yıpratıcıdır. Bu hakikat önünde yarın öbür gün elbet sulhe kuvuşacak olan medeniyet dünyasının manzarasını tasavvur etmek güç değildir. O zaman:

« Acaba ölenler mi bahtiyar, kalantar mı? diye arzun en yüksek bir noktaya meselâ Everst tepesine bir istifham levhası asmak hiç de mânasız olmaz zannederim. »

Siyaset ALEMİNDE

• Bu istifham neyi ifade ediyor?

Yazan: Selim Ragıp Emeş

İster şimalde olsun, ister cenubda; Avrupanın harb vaziyeti hergün bir parça daha vuzuha gidiyor. Bitaraf harbe girmek için ellerinden gelen bütün gayretleri gösteriyorlar. Bu halle mücadele, bu mücadeleyi açan devletler arasına inhisar etmiş oluyor. Ortada tek vuzuhsuz kalan sifatiyet, kendisine şimdilik gayri muharib sıfatını veren ve silâh elde ahvalin inkışafını bekler görünen gayri bitaraf İtalyaya inhisar ediyor.

İtalyanın bu hali ne kadar devam edecek? Romayı Berlin mühterinin bir ucu telâki etmekte berdevam bulunan ve bunu zaman zaman ilân eden Roma, hakikatte Berlinle olan ittifakına ne derecede kadar sadıktır? Yoksa bu hazırlıklı intizar, münasib bir zamanda ve elde edeceği menfaatlara karşısında eski bağları çözüp yenilerine sarılmak için meydana getirilmiş zâhiren heybetli bir dekadon mu ibarettir?

Bunlar, öyle suallerdir ki umumî vaziyete göz gezdirildiği zaman sorulmamak ve karışısında durulup uzun uzun düşünülmemek mümkün değildir.

Flivaki İtalya bugün harb haric bir memleket. Fakat bitaraf değildir. Antikomünist iddia ve beyanatlarına rağmen Berlin elbette ki sadık bir mütefiklidir. Bu sa-yede, esasen bir hayli inkışaf halinde bulunan sanayiine şayanı dikkat bir hız ve rebilrek mevkiine gelmiştir. Döviz ve bir kısım iptidal madde bakımından Almanyanın besleyicidir. Son zamanda İtalyadan geçen yolcular, birçok Alman sanayinin İtalyaya hicret ve orada teessüs etmekte olduğunu görmüşlerdir. Bütün bunlardan çıkarılabilecek netice mühimdir ve demokrat memleketlerin, İtalyanın bugün için neyi ifade ettiğini anlamamazlıktan gelmekte olmalarına pek akıl erdirilemez. Harbin iptidalarında, Alman orduları Lehistanı istilâsını tamamlamak üzere bulunuyorlarken Sovyet ordularının Leh arazisine dahil olmalarını görenler, bu hareketi, Almanyaya karşı ve onun rağmine yapılmış saymaya pek çok meyil gösterdiler. Yakın mazi, bu sathî görüşün ne derece yanlış olduğunu fazla zaman geçmeden isbat ediverdi. Geçmiş düşünerek İtalya için de aynı mülahazanın yerinde olduğunu söylemek elbette ki hatalı sayılmaz. Bu sebebledir ki harbin istikametli cephelerin taaddüdü, şu veya bu geniş hareket ihtimalleri mevzuubahs edilirken bu iphamın da ortadan kaldırılması yerindedir. İtalya neyi ifade ediyor? Bu istifham daha ne zamana kadar bu kıvrık kuyruğu gözlere batmakta devam edecektir? Dünya efkârı umumiyesinin öğrenmek istediği bir meçhul de budur.

Selim Ragıp Emeş

Amerika büyük bir deniz nümayişi yapacak

Londra 17 (A.A.) — Öğrenildiğine göre Amerika Pasifik denizinde büyük bir deniz nümayişi yapacaktır. Bu nümayişe 130 gemi ve 350 tayyare iştirak edecektir. Nümayişe hiçbir yabancı diplomat veya gazeteci hazır bulunmayacaktır. B. Ruzvelt'in seyahati esnasında yatı ile nümayiş sahnesine gitmesi muhtemel görülmektedir.

İstifham levhası

Geçen Büyük Harb dört yıl sürmüştü. Mütarekenin hân edildiği gün hatta harbi kazanan taraf şüphelerinde halk ne yapacağını şaşırır. Sevinecek yerde hüngür ağızları görürdü. Londra caddelerinde halk çılgın gibi ne yapacağını şaşırır bir halde rastgele koştu. Otomobillere atlayıp alabilirdi sürenlere tesadüf edildi. Bu mahşeri heyecan sahnelerini WeNs uzun uzadıya anlatmıştır.

Harb bitip tabii hal yavaş yavaş avdet ettiği zaman başka hareketler görüldü. Almanyada ve bilhassa Fransada zabta vak'alarının şekli değişti. Adliye işgal eden öyle garib hâdiseler oldu ki ruhiyatçılar, fiziyojistikler uzun uzadıya meşgul oldular. Medeniyet dünyası, üzerinden kasırga geçmiş gibi perişan olmuştu. Ahlak mefhumları değişmişti. Harb nesli denilen yeni bir cemiyet ortaya çıkmıştı. Ticaret dünyasından şir ve edebiyat âleminde kadar fikir, maîyet ve iş hayatında an'anevi ruhlarını ve bentliklerini tahrib etmiştir. Geçen harbin bu landırdığı medeni cemiyet henüz durulup kıvamını bulmadan yeni bir halle patlak verdi. Ne kadar süreceği ve ne şekilde biteceği meçhuldür. Fakat yirmi yıl içinde tekâmül eden yeni tahrib silâhlarının dehşeti gösteriyor ki mücadele geçen harbdan daha çetin ve daha yıpratıcıdır. Bu hakikat önünde yarın öbür gün elbet sulhe kuvuşacak olan medeniyet dünyasının manzarasını tasavvur etmek güç değildir. O zaman:

« Acaba ölenler mi bahtiyar, kalantar mı? diye arzun en yüksek bir noktaya meselâ Everst tepesine bir istifham levhası asmak hiç de mânasız olmaz zannederim. »

Buhan Cahid

İstanbul için yapılacak bin yataklı hastane hakkında yazdığım fıkra üzerine alakadar makamların harekete geçerek planı yeniden tetkik ettiklerini ve yükseklığıne itiraz ettiği binanın on dört katından bir kısmının kaldırılmasına karar verildiğini öğrendim. Buna muhakkak ki benim gibi mütehasis doktorlar da sevinmişlerdir.

Şehir Haberleri

Süt fabrikası için malzeme teminine çalışılacak

Sütçüler cemiyeti azaları belediye kendileriyle t.ş iki mesai ettiği takdirde süt işinin ko'ayca halledileceğini söylüyorlar

Istanbul Belediyesinin süt fabrikası inşa edeceği yazılmıştı. Hükümet, fabrikanın malzemesinin İngiltereden temin edilen dövizle tedarik olunmasını kararlaştırmıştır. Fakat bu dövizle alınması lazım gelen daha lüzumlu malzeme vardır. Bu itibarla süt fabrikası malzemesi için döviz kalmaması da ihtimal dahilindedir. Bu takdirde fabrikanın inşası bir müddet daha gecikecektir.

Şehirde süt fabrikası inşa edilmesi 1927 senesinde karar altına alınmıştı. İki sene zarfında bununla alakadar işler görülmüş, Ziraat Vekâletinin müdahalesi ahırların islahına başlanarak belediye hududu dahilindeki köylerde bir ve iki inekli ahırlar müstesna, bütün ahırlar matüba muvafık bir şekilde islah edilmiştir.

Sütün sağlansından evlerimize gelinceye kadar geçirdiği safahat tetkik edilecek olursa görülmüş ki şikâyetleri mucib olan şeyler bilhassa nakil ve satış esnasında hâdis olmaktadır. Müstahsil titizliğe riayet ederek sütü is-tihsal etmekte ve gene az çok temiz kablarda muhafassatların eline kadar nakletmektedir. Ancak, süt odaları denilen bu yerlerde süt telvis edilmekte ve bu odalarda ki sütte su aynı mânâyı ifade ederek safiyetini kaybetmektedir. Çünkü İstanbulda istihsal edilen süt 30 bin kilodan ibarettir. Harıçten de 6 bin kilo inek sütü geldiği

kabul edilirse 36 bin kiloyu bulur. Hal buki İstanbul şehrinin istihlakı 50 bin kilo kadar tahmin olunmaktadır. A - radaki 14 bin kilonun nereden istih-sal edildiği ancak süt satıcılarınca malumdur.

Ahır işi hallolduğuna göre iş şehirden süt fabrikası inşasına kalıyor. Fabrikanın inşası şüphesiz ki gecikecektir. Halkın bugünkü fena şartlar altında süt içmesine mani olabilmek için fabrika inşa edilinceye kadar istihsal ve tevzi, satış işleri islah olunması lâzım gelmektedir. Belediye, tetkikat yaptırmış ve müstahsilin sütü temiz olarak satıcıya dağıtmakta olduğu kanaatine varmıştır. Şu halde belediyenin şimdilik yapacağı iş, süt odalarını, süt satıcılarının tevzi ve satış işlerini islah etmektir. Bu da Sütçüler Cemiyeti idare heyetine nazaran pek kolaydır. Cemiyet azaları şu fikirlerdir:

— Belediye bizimle mesai birliği yaptığı takdirde bu iş gayet çabuk halledilir. Cemiyet, 36 bin kilo sütü hergün 50 bin kiloya çıkararak, yani hergün sütte 14 bin kilo Terkos suyu katan muhtekirleri tesbit etmiş bulunmaktadırlar. Hangi semtte temiz, hangi semtte sulu, hangi semtte gayri sihhî süt satıldığını bildiğimiz halde birşey yapamıyoruz. elimiz, kolumuz bağlı ve boynumuz bükük olarak bu hali seyrediyoruz.

Bir eroin kaçakçı şebekesi meydana çıkarıldı

Istanbul zabıtası dün, bir müddetten beri takib ve tarassud altında bulundurduğu azılı sabıkahlardan müteşekkil dört kişilik bir beyaz zehir kaçakçı şebekesini yakalamağa muvaffak olmuştur.

Bu cüretkâr ve kurnaz şebekenin elebaşısı, Galatada tramvay caddesinde bir eldiven satış mağazası işleten ve hakikatte bu nam altında eroin kaçakçılığı yapan Alber Adato adında biridir.

Zabıta Alber Adatonun bu gizli hüviyetini ve foyasını kısa bir zamanda meydana çıkarmakla beraber, kurnaz kaçakçının bu işde yalnız olmadığını da tesbit etmiştir.

Takiblerini artıran memurlar, Alberin Galatadaki mağazasına sık sık gelen sabıkah kaçakçılardan Ahmedin peşine düşmüşler ve az sonra da Lângadaki 16 sayılı evini bir eroin satış yeri haline getirdiğini öğrenmişlerdir.

Dün bu civarda tarassud vazifesi yapan memurlar, Ahmedin evinden sabıkah kaçakçılardan Galatalı Neşetin çıktığını görmüşler ve bir müddet takib ettikten sonra kendisini yakalamak istemişlerdir. Memurlar tarafından yakalanacağını hisseden sabıkah, ele geçmek için kaçmak istemiş ve bu harekete de meydan verilmeyince bu sefer memurlarla mücadele başlamıştır.

Azılı kaçakçı yakalanmış, üzeri arandığı zaman mühim miktarda eroin bulunmuş ve müsader edilmiştir.

Bundan sonra memurlar Ahmedin Lângadaki evine anı bir baskın yapmışlar, araştırma neticesinde bu evde de mühim miktarda eroin ve esrar bulmuşlardır.

Bu araştırma esnasında evde bulunan Ahmed ve gene sabıkah kaçakçılardan Battal adında biri yakalanarak Emniyet Müdürlüğüne getirilmişlerdir.

Ahmed ve arkadaşları bu eroinleri Alber Adatodan satın aldıklarını söylemişlerdir.

Başta Alber Adato olduğu halde bu azılı şebeke efradı yarın Asliye 5 inci ceza mahkemesine teslim edileceklerdir.

Tekaüd ve yetim maası alanların Maliye Vekâletinde fotoğrafları bulundurulacak

Maliye Vekâleti, hazineden tekaüd ve yetim maası alanların merkezde fotoğraflarının bulundurulmasına karar vermiştir. Fotoğrafların arkasına sahibinin ismi, soyadı ile aylığın kayıtlı bulunduğu kazanın ismi ve sıra numarası yazılacak ve bunlar Mayıs sonuna kadar Vekâlete gönderilmeli bulunacaktır. 10 yaşından küçük çocuklar fotoğraf göndermekten müstesna tutulmuştur.

Deniz işleri:

İki vapur ithalât eşyası geldi

Dün limanımıza İtalyan bandıralı Cita di Bari vapur ile mühim miktarda makine ve aksamı, boş çuval, cam, elektrik malzemesi, tıbbî ceza, boya ve vernik, demir ve çelik eşya, balıkçı malzemesi, kakao, fırça, bisiklet aksamı, lâstik eşya, röntgen filmi, yün mensucat, pamuk ipliği, radyo ve aksamı, nadenî eşya vesaire gelmiştir.

Romanya bandıralı Transilvanya vapuru da matbaa mürekkebi getirmiştir.

Istanbulun Can Ciger 2 Komigi ismail Dümbüllü - Şevki Şakrak'ın

başın başı kahkahalarla dolu ÇİHANŞÜMUL MASAL

MEMİŞ

TÜRKÇE SÖZLÜ - TÜRKÇE ŞARKILI
Görülmemiş büyük muvaffakiyetlerle devam ediyor. Memleketimizin en tanınmış musiki üstadları ve en iyi okuyucularının tertip ettikleri musiki kısmı seyircileri gasy ediyor.

TAKSİM SINEMASINDA
Bugün saat 11 ve 1 de tenzilâtli matinele

Mahkemelerde

Bir fabrika mutemedi tevkif olundu

Paşabahçe şişe ve cam fabrikası mutemedi bankadan aldığı üç bin lirayı kaybet iğini iddia ediyor

Paşabahçe şişe ve cam fabrikası mutemedi Necati emniyeti suiistimal suçundan adliyece verilmiştir.

Suçlu aleyhindeki iddia, mahiyet itibarile şudur:

Necati fabrikanın bütün tahsil işlerini deruhte etmiş bulunmaktadır. Mutemed, bu arada bir müddet evvel İş Bankasından da 3 bin küsur lira tahsil etmiş, fakat bunu fabrikaya vermiyerek, harcamıştır.

Bilâhare iş meydana çıkarak, hâdis müddeiumumilîğe intikal etmiş ve tahkik mevzuu olmuştur. Suçlu, müddeiumumilîkte verdiği ifade:

— Ben bu parayı yemiş değilim, fakat kaybettim ve iade edemedim. Borcumu tanıyor ve ödemeyi de deruhte ediyorum. Hattâ 400 lirasını vermiş bulunuyorum alt tarafını da iade edeceğim, demıştır.

Necati 2 inci sorgu hâkimliğine verilerek, hakkında ilk tahkikat açılmıştır. Sorgu hâkimi Kâşif mazuunu sorguya çektikten sonra, tevkif etmiştir.

Tahkikat, derinleştirilmektedir.

İki deri fabrikatörü ceza mahkemesine sevk edildiler

Piyasaya noksan mesahalı deri sevken bazı deri fabrikatörleri hakkında adliyece takibata geçildiğini yazmıştık.

Bu tahkikat neticesinde, Rafael Aram ve Aleko Tulo isimlerinde iki fabrikatörün suçları tesbit ve asliye 6 ncı ceza mahkemesine sevk edilmişlerdir.

Duruşmalarına, bugünlerde başlanacaktır.

Afrodit davası talik edildi

«Afrodit» romanından çıkan müsteheniyet davasına dün öğleden evvel Asliye 7 inci ceza mahkemesinde ve Ağırceza salonunda devam edilmiştir.

Dün de mahkeme salonunu ağzına kadar Üniversite talebeleri, münevverler,

gazetecilerden mürekkebi bir kalabalık dolmuştur.

Maarif Vekâleti «Talim ve Terbiye heyeti» kendisinden eser hakkında sorulan cihetlere henüz cevap vermediğinden, duruşma müzakerenin tekidi için, başka bir güne bırakılmıştır.

Dünkü celsede iddia makamı muavini İhsan Yersuvat tarafından temsil edilmiştir.

Toplantılar:

Şoförler cemiyetinin umumi toplantısı tehir edildi

Dün yapılması mukarrer olan İstanbul şoförler cemiyeti umumi heyet toplantısı ekseriyet olmadığından ayın 23 üne tehir edilmiştir.

Umumi heyetin bu toplantısında şoförlerin birçok dilek ve ihtiyaçları mevzu bahis olacak. Bunların temini için belediye iktsad müdürlüğüne verilme üzere bir dilekçe hazırlanacaktır.

TIYATROLAR

Şehir tiyatrosu Tepebaşıda dram kısmında
Gündüz saat 15,30 da
akşam saat 20,30 da

O Kadın

İstiklâl caddesi komedi kısmında
Gündüz saat 15,30 da
akşam saat 20,30 da

Oğlumuz

Halk operetinde bugün gündüz 16 da
Akşam 9 da
Leblebici Horhor

Köydeki Dost

Burhan Cahid Morkaya

Yeni çıktı

Tevzi yeri: Köroğlu matbaasıdır.

Dün üç otomobil kazası oldu

Dün şehrimizin muhtelif yerlerinde üç otomobil kazası olmuş, bu yüzden üç kişi yaralanmıştır.

Fener caddesinde Osmanbey hanında oturan Ahmedin 6 yaşlarındaki oğlu Yağar evlerinin önünde oynarken, Unkapanı istikametinden gelmekte olan şoför Yusufun idaresindeki 3659 sayılı otomobilin çarpmasıyla yaralanmıştır.

Yaralı çocuk tedavi altına alınmış, şoför hakkında takibata başlanmıştır.

İkinci kaza, Gümüşsuyunda olmuştur.

Maçkade Hacıemin sokağında 3 sayılı apartimanda oturan Yüksek Mühendis mektebi profesörlerinden İhsan Günan Gümüşsuyu caddesinden geçerken şoför Alinin idaresindeki 1665 sayılı otomobilin sadmesine maruz kalmıştır.

Bu çarpma sonunda profesör vücudünün muhtelif yerlerinden yaralandığından, tedavi edilmek üzere Şişli Sihat Yurduna kaldırılmıştır.

Kazayı müteakib kaçan şoför, bir müddet sonra zabıta tarafından yakalanmış ve hakkında kanuni takibata başlanmıştır.

Üçüncü kaza da Bahçekapıda cereyan etmiştir.

Istanbul Ticaret Borsası veznedarı İsmail Hakkı Bahçekapı caddesinden geçerken şoför Abdurrahmanın kullandığı 4365 sayılı otomobilin çarpmasıyla ellerinden ve ayaklarından yaralanmıştır.

Yaralı tedavi altına alınmış, kazaya sebep olan şoför yakalanmıştır.

Ticaret işleri:

Yapak ihracatını mürakabe nizamnamesi tasdik edildi

Ticarette tağşışın men'i ve ihracatın mürakabe ve kontrolü hakkındaki kanun hükümlerine tevfiğin yapıldığı ihracatın mürakabe altına alınması hakkındaki nizamname Vekiller Heyetinin tasdikinden geçmiştir. Nizamname 1 Nisan 940 tarihinde mer'iyete girecektir.

Hazırlanan nizamnameye göre, yapıldığı İstanbul, İzmir, Mersin ve Samsun limanlarında kontrol edilecektir. Ticaret Vekâleti lüzum göreceği yerlerde muvakkat kontrol merkezleri ihdas edilecektir. Nizamnamede yapıldığı tasnifi, toleransı, ambalaj, kontrol şekilleri ve nizamnameye aykırı harekette bulunanlar hakkında hükümler mevcuttur.

Bir boya fabrikasının yangını çıktı

Dün akşam geç vakit Yedikulede İmrâhor caddesinde Asaf sokağında Şevkiye aid 4 sayılı tamamen kârgir boya fabrikasının yangını çıkmıştır.

Yangın fabrikanın boya kurutma kısmındaki oksijen tüpünün patlamasından çıktığı için süratle genişlemiş ve bu kısım dahilindeki kumaşlara sırayet etmiştir.

Fabrikada bulunan işçiler, yangının söndürülmesi için çalışmışlarsa da ateşi önleyememişlerdir.

Bu sırada itfaiye yangın mahalline gelmiş ve ateşin genişlemesine meydan vermeden söndürmüştür.

Yangının ne suretle çıktığı ve fabrikanın sigortalı olup olmadığı tahkik edilmektedir.

İki yangın başlangıcı söndürüldü

Dün Bakırköyünde Kartaltepe Karacem oğluna aid ahşab evden yangın çıkmış, itfaiye tarafından büyümeden bastırılmıştır.

Bundan başka Karagümrükte de diğer bir yangın olmuş, Kukulubahçe sokağında Niyaziye aid 4 numaralı evin alt katından çıkan ateş, itfaiye tarafından söndürülmüştür.

Polis'e:

Bir çocuk tramvaydan atlarken düştü

Sultanahmedde Akbıyık mahallesinde Hamam sokağında 26 numaralı evde oturan İsmailin oğlu 10 yaşlarında Bırhanettin, Yedikule - Sirkeci hattına işliyen 2766 sayılı vatman Nurinin idaresindeki tramvaya Divanyolundan geçerken atlamak istemiş, muvaffak olamıyarak caddeye düşmüştür.

Bu sukut neticesinde yaralanan, çocuk tedavi altına alınmış, kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

Satiye binasına 159 bin lira kıymet takdir edildi

Satiye binasının Elektrik, Tramvay, Tünel İşletmesi Müdürlüğü tarafından satın alınacağı yazılmıştı. Binaya takdir edilen yeni kıymet 159 bin liradır.

Muhakemenin neticesine göre mal sahibi belli olacak, Belediye binanın parasını ona verecektir.

TARİHİ TETKİKLER

İstanbulun 7 büyük camii hakkında neler bilmeliyiz?

“Son Posta,, nın tarihi bahisler muharriri yazıyor”

Bir gün, bir lisenin son sınıfının edebiyat şubesi talebelerinden bir delikanlıya, uzaktan minareleri görünen muazzam Süleymaniye'yi gösterdim. Lâf olsun diye sordum:

— Hangi cami..

Dedim. Kızardı, yutkundu:

— Ayasofya değil mi,

Dedi.

İnanılmaz şey. Bu gencin bana hürmet ve sevgisi olduğunu bildiğimden ötürüdür ki cevabında masum idi diyebilirim: Ve hiç korkmadan ilâve edebilirim ki:

— Yenicami'nin kaç minaresi vardır,

— Süleymaniye inşaatı hangi yılda bitmişti?

— Sultanahmedin mimarı kimdir?

— Fatih camii ne zaman yapılmıştır?

Gibi sualler de çok zamanlar cevabsız kalabilir.

Bugün tramvayda, elinde bir Son-Postası olan bir kariime rastladım. Şehzadebaşından geçerken arkadaşına:

— Bu hangi şehzadenin camii?

Diye sordu. Arkadaşı omuz silerek:

— Vallahi bilmem!

Dedi.

Bu yazıyı, işte o adımı bilmediğim kariimimizi hoşnud etmek için yazıyorum.

«Fatih camii»

Bugünkü cami, Fatih Sultan Mehmed'in yaptırdığı cami değildir. Fatih Mehmed'in yaptırdığı camii 1463 de yani İstanbulun fethinden on yıl sonra başlamış, ve yedi yıl içinde 1470 de bitirilmiştir. Mimarı meçhuldür. Bu cami 1766 da üçüncü Mustafanın padişahlığında gayet şiddetli bir zelzelede temellerine kadar yıkılmıştı.

Üçüncü Mustafa da bu abidenin yerinde bugünkü camii yaptırtmıştır ki inşası, üç yıldan biraz fazla sürmüş ve resmi küşadı 1771 de yapılmıştır.

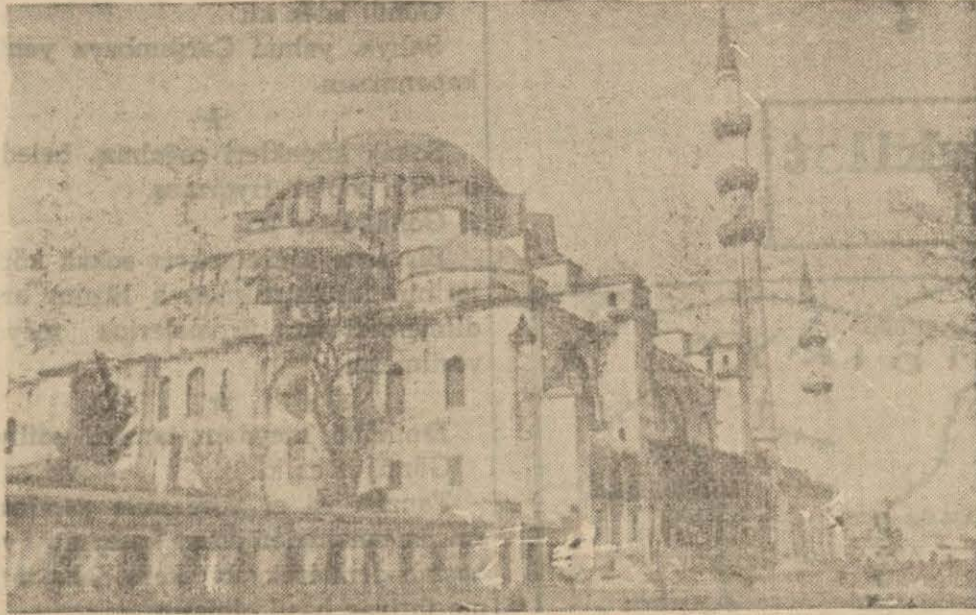
Üçüncü Mustafa, kendi camine, kahraman dedesinin adını vermiştir. Mimarı Hacı Ahmed Halife, yapı kalfası da Kör Yanı ustadır.

«Beyazid camii»

Fatih'in oğlu İkinci Beyazid tarafından yaptırılmıştır. İnşasına 1501 de başlanmış, inşaat dört yıl sürmüş, resmi küşadı 1505 de yapılmıştır. İstanbulun en güzel abidelerinden biridir. Kat'i olmamakla beraber mimar Hayrettin'in eseri olduğu kaydedilir.

«Sultanselim camii»

Yavuz Selimin hatirasına ithaf edilen bu mabed, oğlu kanuni Süleyman tarafından yaptırılmıştır. İnşası 1522 de bitmiştir. Birçokları yanlış olarak mimar Sinan'ın eseridir derler. Fakat bu tarihte

Mimar Sinan'ın en büyük eseri Süleymaniye

Mimar Sinan henüz şöret ve mevkini kazanmamış basit bir yeniçeri zabıtidir. Mimarı, henüz tayin edilmiş değildir. Fakat Sinan'ın ustalarından biri olduğu muhakkaktır.

«Şehzade camii»

Mimar Sinan'ın ilk büyük eseridir. Kanuni Süleyman'ın pek genç yaşında ölmüş sevgili ve güzel oğlu şehzade Mehmed'in hatirasına yapılmıştır. İnşaat beş yıl sürmüştür. Abideye 1543 de başlanmış, resmi küşadı 1548 de yapılmıştır. İçinin genişliği 1640 metre murabba'dır.

«Süleymaniye camii»

Mimar Sinan'ın muazzam eseridir. Kanuni Süleyman tarafından kendi hatırası olarak yaptırılmıştır. İnşaatı 1550 den 1557 ye kadar yedi yıl sürmüş ve resmi küşadı bizzat Mimar Sinan eliyle yapılmıştır. Etrafındaki müessesat ile, muazzam, muhteşem bir Türk eseridir. Mimar Sinan bu şaheserini bitirdiği zaman 67 yaşlarında bulunuyordu.

Kubbesinin kutru 27 metre 44 santim.

Kubbesinin zeminden ki'lid taşına kadar irtifai 47 metre 10 santim

Kubbesinin kubbe kaidesinden ki'lid taşına kadar irtifai 14 metre 40 santim

İçinin genişliği 3360 metre murabba'dır.

En yüksek minaresinin irtifai 63 metre 80 santim

En yüksek minaresinin kutru 4 metredir.

«Sultanahmed camii»

Yer yüzünde altı minareli biricik camidir. Birinci Ahmed tarafından yaptırılmıştır. İnşasına 1609 da başlanmış, yedi yılda tamamlanarak küşad resmi

1616 da yapılmıştır. Mimarı Mehmed ağadır.

«Yenicami»

Asıl adı Valide camiidir. İnşasına 1597 de üçüncü Mehmed'in anası Safiye Sultan tarafından başlatılmıştır.

Camiin temelini atan Mimar Sinan'ın güzide bir yetiştirmesi olan Mimar Davud ağadır. Fakat 1603 de, evvelâ mimar ölmüş, pek az sonra da üçüncü Mehmed, 1605 de Safiye Sultan ölerək eser yarım kalmıştır. Ve inşaat 1660 yılına kadar tam 55 sene yüzüstü kalmıştır. Nihayet bu tarihte dördüncü Mehmed'in anası tarafından yapıya tekrar başlanılmış, mâbed üç sene içinde biterek küşad resmi 1663 yılında yapılmıştır. Yenicami'nin son mimarı Mustafa ağadır.

Reşad Ekrem Koçu

Havagazile zehirlenmeler

Dün Şişhane yokuşunda Ka'ocıçek kahvesinde bir zehirlenme vak'ası olmuş, bu yüzden 6 kişi tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmıştır.

Dün bu kahvede bulunan havagazı borusu patlamış ve intişar eden gazların tesirile burada oturanlardan 6 kişi, gazlardan müteessir olduklarından cankurtaranla Beyoğlu hastanesine kaldırılmışlardır.

Bir tramvay yol'un çıktı

Dün gece saat 20 de Bahçekapıda bir tramvay hattı açılmış, bu yüzden seyrisufer bir müddet inktaa uğramıştır.

Vatman Ahmed'in idaresindeki 249 sayılı Ortaköy - Aksaray tramvayı Bahçekapı kavşını dönerken hattın çıkmışsa da vatman tarafından derhal durdurularak muhtemel bir kazanın önü alınmıştır. Tramvayın hatta konması bir hayli müşkül olmuş ve bu yüzden seyrisufer yarım saat kadar durmuştur.

Süveyş kanalı ve İngiliz imparatorluğunun müdafaası

YAZAN
HASAN ÂLİ EDİZ

Avustralya ve Yeni Zelândadan, 8,84 tür. Almanyadan sonra Holânda, mühim miktarda askeri kuvvetin Süveyş kanalına gelmesi. tekrar bütün dünyanın gözlerini Süveyşe çevirmesine sebep oldu.

Süveyş kanalı Hindîstana, uzak şarka giden en kısa yoldur. Süveyş kanalı mevcut olmasaydı, veyahud bu kanal İngiltereye düşman bir kuvvetin elinde bulunsaydı, İngiltereden Hindîstana ve uzak şarka giden gemiler, bütün Afrikayı dolaşarak aylarca süren uzun bir yol katetmek mecburiyetinde kalacaklardı.

Süveyş kanalı 1869 yılında açılmıştı. Kanalı ilk açılış zamanlarında büyük Britanya imparatorluğunun kanaldaki iştirak hissesi mahduddu. İmparatorluğun müdafaası içinde kanalı oynadığı rolü nazarı dikkate alan İngiltere, kanalı idare eden şirketin içinde hâkim bir rol elde etmeyi kendisi için en esash bir vazife bildi.

Kanalı idare eden şirketin mecmu hisseleri 400 bindi. İngiltere, 1875 yılında Mısır Hıdivi İsmail paşadan bu hisselerin 176.602 tanesini 4 milyon İngiliz lirasına satın aldı. Bugün bu hisselerin kıymeti 65'5 milyon İngiliz lirasıdır.

1875 yılından sonra İngilterenin Süveyş kanalının bütün hisse senedlerine sahip olması için sarfettiği mütemadî pavretler müsbet bir netice vermedi. Kanalı ehemmiyetini ve önemini kanalı takdir eden diğer büyük devletler, İngilterenin bu gayesine irişmek için sarfettiği bütün gayretleri akamete uerattılar. 1888 yılı 29 Tesriyevvelinde İstanbulda aktedilen bir mukavele mucibince, Süveyş kanalı, gerek sulh, gerekse harb zamanında bütün devletlerin ticaret ve harb filolarına açık bulundurulacaktır.

Bugün İngilterenin Kanaldaki iştirak hissesi % 40 nisbetindedir. Fakat bu kevfiyet, İtalya-Habes harbi zamanında İtalyanların kanaldan yüz binlerce asker, binlerce ton mühimmat getirmesine mâni olmadı.

Süveyş kanalının, hattâ sulh zamanında ovnadığı mühim rolü daha iyi kavrayabilmemiz için, şu rakamları gözden geçirmemiz kâfidir:

1932 yılında, Süveyş kanalından mecmu hacimleri 28.340.000 ton tutan 5032 gemi geçmiştir. Bu gemilerin 75.721.000 ton hacmindeki 2.787 si, yani % 55,47 si İngiltereye aiddir. İngiltereden sonra gelen devlet Almanya'dır. Gene aynı yıl içinde Süveyş kanalından geçen Alman gemilerinin sayısı 451 dir. Bunların mecmu tonajı 2.505.000 dir. Bütün bir yıl içinde kanaldan geçen gemilere nazaran Almanların hissesine isabet eden nisbet %

7,84 tür. Almanyadan sonra Holânda gelmektedir. Kanaldan aynı yıl içinde Holâdaya aid 2.364.000 hacminde 342 gemi geçmiştir. Bu miktar % 8,34 tutmaktadır. Holâdayı müteakib 2 milyon 37 bin ton, 332 gemi ve % 7,19 nisbetle Fransa; 1.609.000 ton, 316 gemi ve 5,63 nisbetle İtalya gelmektedir.

Bu rakamlardan da pekâlâ anlaşılacağına göre, bir yıl içinde Süveyş kanalından geçen İngiliz gemilerinin tonajı ve miktarı, bir arada alınmış bütün diğer gemilerin tonajı ve miktarından fazladır.

Bütün bunları nazarı dikkate alınca, İngilterenin Süveyş kanalına verdiği ehemmiyet kendiliğinden ortaya çıkar. Bahusus geçen harbe, 1915 ve 1916 senelerinde Osmanlı ordularının Süveyş üzerine yaptıkları yürüyüşü kanalı pekâlâ karadan bile tehdid edilebileceğini göstermiştir. Halbuki o tarihtenberi, tayyare, çölleri hiçe sayan motorize kuvvetlerin ortaya çıkması, kanalı müdafaasına daha fazla bir ehemmiyet verilmesini icab ettirmektedir.

İngiltere, bilhassa İtalya - Habes harbindenberi kanalı müdafaasına pek büyük bir ehemmiyet atfetmiye başlamıştır.

1936 yılında İngiltere ile Mısır arasında yirmi senelik anlaşma imzalanmıştır. Süveyşin ve Mısırın müdafaasını istihdaf eden bu anlaşma mucibince, Mısır İngiltereye, kanala yakın bir mesafede 10 bin kişilik bir ordu ile 40 tayyareci bulundurma müsaadesini vermiştir. Herhangi bir harb tehdidi karşısında bu rakamların artırılacağı pek tabiidir.

Diğer taraftan gene bu anlaşma mucibince, Süveyşin ve Mısırın müdafaasına taallük eden bazı tesisatın yapılmasında Mısır hükümeti de mali yardımlarda bulunmak mecburiyetindedir. Gene bu anlaşmanın bir icabatı olarak Mısır hükümeti Mirza-Matruk limanını yeniden yapmaya başlamıştır. Bundan başka Süveyş kanalı ile Kahire arasındaki sahada, yeni yeni otomobil yolları, yeni şimendiferler de yapılmaya başlanmıştır. İskenderiyeden Mirza-Matruk'a giden tren yolunun yapılması için Mısır hükümeti mühim bir tahsisat kabul etmiştir. Bundan başka Mısır hükümeti askeri ehemmiyetli haiz yolların yapılması, veyahud tamiri için de ayrıca 1,5 milyon İngiliz lirası kıymetinde bir tahsisat kabul etmiştir.

Bundan başka, gene 1936-1937 yıllarından itibaren kanal boyunca, büyük kuşlar, tayyarelere karşı kapalı

(Devamı 9 uncu sayfada)

Direktörün odasına girince, onu a-yakta buldum. Beni dikkatli dikkatli bir daha süzdü. Sinirleniyordum. Her tarafına ayrı ayrı bakıyor, bilhassa gözleri bacıklarından ayrılmıyordu. Çıkıp gitmek kararı verdiğim sırada:

— Sizinle anlaşalım, dedi. gözüm tuttu sizi. vakâî iş bilmiyorsunuz, bir yerde çalışmamışsınız, lâkin zeki bir kıza benziyorsunuz. —Gözünü kırpa-rak ilâve etti: — Çabuk kavrayacağımı ümid ederim.

Hem burnunu karıştırıyor, hem benimle konuşuyordu. Sordu:

— Ne istiyorsunuz bakalım?!

Kıpkırmızı kesildiğini hissediyordum. Bu ilk defa başıma gelen bir vaziyetti. Ne isteyebilirdim; ne istemeliydim:

— Vallahi efendim, diye kekeleydim. Benim bir fikrim yok. ne istenmesi lâzım geldiğini bilmiyorum. siz benden evvel çalışan memuruza ne veriyordunuz?..

—Otuz lira!

Hayret ettiğimi görürce:

— Az mı buldunuz. haydi sizin hatırunuz için kırk olsun! Gözümde girer-seniz arttırması kolaydır.

Dedi.

Kırk lira fena para değildi. Bir gün evvelkilerle mukayese yapınca bunu kabul etmemek için sebep yoktu. Hem

«Son Posta» nın tefrikası: 35

bundarı daha iyisini nerede bulacak-tım? Bu şişman, cascavlak kafalı direktörü gözüm tutmamıştı amma, bana ne zararı olabilirdi? Belki de ayda yılda bir yüzünü görecekdim.

Erteci gün işe başlamak üzere ayrıldım. İşin bu derece süratle hallo-luşundan memnun eve sevinçli döndüm. Babam da memnun olmuş göründü. O akşam yıllardır, bir baykuş yuvasını andıran evimizde neş'e doluştı.

17 Haziran

Bu sabah erkenden işe gittim. İçimde tuhaf, fakat sevinçli bir heyecan vardı. Büroya herkesten evvel ben gelmişim. Bir kenara ilişerek diğer arkadaşların gelmelerini bekledim.

Dokuz buçuğa doğru hepsi tamam oldular. Kadınlar, erkeklerden çoktu. İçlerinde Rum ve Yahudi de bulunuyordu. Lâkin birbirleriyle ne kadar da lâ-

übali idiler. El şakaları bile yapıyor-lar, açık saçık şeyler konuşuyorlardı.

Birbiri içine geçme üç odadan müteşkil büronun en nihayetindekinde çalışıyordum. Bizim odada muhasebeci, bir daktilo Rum kıza bir kayıd memuru, bir de ben vardım. Benim vazifem İngilizce evrakı tercüme etmek, müdüre gelen mektupları tasnif etmek, dosyalara koymaktır.

Saat 11 e doğru direktör geldi. Evvelâ büroları dolaştı. Bizim odaya girince ayağa kalktım. Diğer arkadaşlar kıpırdamadılar bile..

Yanıma yaklaştı. Elini omuzuma ko-yarak oturttu:

— E, nasıl memnun musun?

Diye sordu.

— Memnunum!

Dedim..

Gene çipil gözleri göğsümden ve ma-sanın altında bacıklarında dolaştı. Ka-

fasını kaşıyarak uzaklaştıktan sonra rahat bir nefes aldım. Arkadaşlar:

— Deli misin! dediler. öyle ayağa filân kalkayım deme. değmez o sersem herife.

Direktör odaya girince selâmlama- mağı hürmetsizlik addetmişim. Mademki böyle yapmak lâzım, arkadaşlara uyacağım.

Akşama kadar muhtelil bahanelerle direktör bizim odaya geldi ve beni kendi odasına çağdırttı. Arkadaşların söylediğine göre bazan haftalarca bürolara uğramazmış. bunu biraz mânidar söylediler. Alındım. Lâkin bu derece küçük meseleler üzerinde durmıyacağım. Mademki çalışmak kararını verdim, mademki buna mecburum hassasiyetimi biraz sertleştirmek icab ediy-or.

21 Haziran

Bugün işe başladığımın dördüncü

günü, fakat çantamı alınca:

— Allahasmarladık!

Bile demeden müesseseyi terkettim. Direktör nihayet buna sebebiyet verdi. Küstah, müteceviz herif. bir gün evvel Rum daktiloyu çağırmişti. Aşağı yukarı bir saat yanında kalmasını bir türlü aklım almamıştı. Rum daktilo döndüğü zaman pek perişandı. Saçları dağılmış, yüzünün boyası bozulmuştu. Siyah önlüğü buruşuktu. Sandalyası - na baka bitkin oturdu. Ben hayretle ona bakiyordum. Gözleri küçülmüş ve mali murlaşmıştı. Diğer arkadaşlar mânalı mânalı birbirlerinin yüzlerine baktılar. Onun başına gelen âkibeti bu bakışlardan sezdim.

Benim de başıma gelecek varmış meğer.. Bu sabah tramvay durağına geldiğim vakit, direktörün otomobilini görmüyeyim mi?..

— Bizim direktör ne arıyor burada? Diye kendi kendime sorarken, şoförü yanıma yaklaşıp:

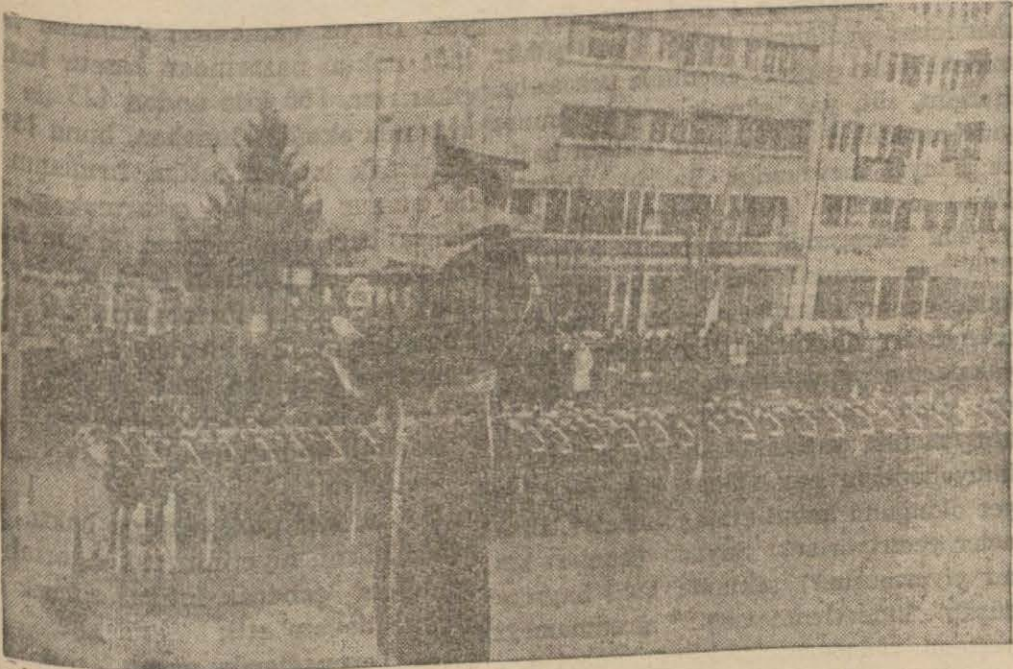
— Patron emretti hanımefendi. bundan sonra her sabah sizi gelip buradan alacağız. Buyurun gidelim!

Demesin mi?..

Zaten hergün sebebi sebatsız beni çağırarak dakikalarca karşısında tutuşu, sağma sapan şeyler dikte ediş canımı sıkıyordu.

(Arkası var)

Harb okulundaki merasimden intibalar

Merasimde genç sübay nutuk irad ederken

Meclis Reisi birincilikle mezun talebeyi tebrik ediyor

Genç sübaylarımız Atatürk heykeli önünde

Merasimde İstiklâl marşı dinleniyor

Genç sübaylar Harbiye marşını söylerlerken

SİNEMA

Yıldızlar niçin iyi zevce veya zevce olamazlar?

(" Son Posta " nın Amerika hususi muhabiri I. Safa yazıyor)

Son bir sene içinde Holivud yıldızları arasında çok meraklı ve dikkate şayan sevda maceralarile, birçok evlenmeler oldu. Bunların içinde beyaz perdenin çok meşhur yıldız ve san'atkarları var; Meselâ Clark Gable Carole Lombard ile, Robert Taylor Barbara Stanwick ile, Tyrone Power de Fransız yıldızı Annabella ile evlendiler.

Birkaç sene evvel (Ecstasy) ismile harikulâde bir film çeviren ve bu suretle Avrupada da, Amerikada da emsalsiz bir şöhret kazanan Hedy Lamars, kendisinden 22 yaş büyük olan Gene Marky isminde bir sinema direktörile evlendi.

İki hafta evvel de güzel Joan Bennette ikinci kocasından boşanıp Walter Wanger adında bir sinema direktörü ile birleşti. Fakat ikinci kocası onun bu hakaretine, yani 50 lik bir adam yüzünden kendisinden ayrılmasından çok müğber oldu, öldü. İşin tuhafına bakınız ki, direktör Gene Marky Joan Bennette'in ilk kocasıdır.

Fakat ne tuhaftır. Bütün sinema âleminde, bütün dünyada velveleler uyanıran bu evlenmelerin henüz bal ayları bitmeden Holivudun dedikodulu mehafilinde hep aynı sual sorulmağa başlandı:

— Acaba kaç sene beraber yaşayacaklar?

Holivud sinema san'atkarlarının izdivaçlarında büyük bir emniyetsizlik hüküm sürer. Herkes zanneder ki, yıldızlar ve san'atkarlar evliliklerinde sebatkâr değildirler, kendilerine itimad edilmez. Meselâ hangisine sorsanız muhakkak

Hedy Lamars

ki, kendisini haklı çıkarır. Geçenlerde bunlardan birile görüşüyordum. Sevdada, izdivaçda, ve boşanmada bir hayli tecrübesi olan, birinci kocasile bir buçuk sene, ikincisile de iki sene kadar bir arada oturabilen güzel bir yıldız...

— Niçin, dedim. Sinema san'atkarları evlilik hayatında sebatkâr olamıyorlar?

Mavi, güzel gözlerini, kuyruklu piyanosunun üstündeki kocasının resmine çevirdi, bir müddet dalgın dalgın baktı ve şu cevabı verdi:

— Sinema artistlerinin yaşadığı hayat çok renklidir. Hergün başka bir âlemde, yepyeni bir hayat yaşarlar. Cazib bir çok insanlarla ünsiyet peyda ederler. Bu yüzden yeni hislere, yeni fikirlerle sahib olurlar. Bu yüzden de insan tabii halinden çıkıp birçok heveslerin rüzgârına kapılıyor. Bugün bir artistte gördüğünüz müstesna bir cazibe, yarın başka bir artistin daha üstün cazibesile sönyüyor ve bizleri daldan dala konmağa sevk ediyor.

— Fakat, diye itiraz ettim. Artistlerin evlilik hayatında sebat edemeyişlerinin başka sebepleri olmalı?

— Evet, var. Meselâ san'atkarlara has hırçnılık, kıskançlık, mizaç uygunsuzluğu. Evlilik yalnız bir fizyoloji ihtiyacından veya göz aşkından ibaret değildir. Ahlâk kurveti, anlayış, zekâ, irfan müsavati, müteakabil menfaatler ruhi ve bedeni cazibe, hümet ve fedakârlık gibi gibi esaslî evsaf da lâzımdır. Bunlar olmayınca evlilik hayatının ömrü, tabiatile kısa olur.

İşte bu hakikatleri kendi tecrübelerile pek iyi bilen bu lâtif kadın umumiyetle kadınlara has olan mantıksızlık, kuru

Son Postanın zabta romanı: 6

KOMİSER SEDAD

Nekleden: İbrahim Safa

Bulunan cesed

Çok defa Atıf yalnız başına çıkar, yalnız yürürdü. Fakat o gün bu iki murun da yolları birbirine düşmüştü. Fahri de aynı istikamete gidecek. Beyoğluna çıkacaktı.

Fakat. henüz Eminönüne gelmeden Atıf birdenbire elini başına götürerek:

— Vay, dedi. Bugün Cuma değil mi? Az daha birisini unutacaktım. Ak rabadan birisi İstanbula geleceğini bildirmişti de... Hay Allah müstahakını versin. Az kaldı unutacaktım. Aman azizim... Kusura bakma... Allahısmarladık.

Önlerinde bir otomobil durdu ve Fahri, elile kasketini düzelten şoförün kapıyı açmaya bile zahmet etmediğini ve Atıfın içeri girdiğini gördü. Taksî uzaklaştı.

Bütün bunlar gayet tabii idi ve Fahri Tahir bir kere daha düşünmeğe lüzum görmeyecekti amma Pazartesi günü dükkâna gelirken — Cumartesi ve Pazartesi günü timarhane kabalı idildiği gazetede bir haber bu teferrüatı ona hatırlattı:

— Ne? diye kendi kendine haykırdı. Atıf mı? Bizim Atıf... Vay zavallı adam!...

Atıfın ebediyen kapanmış olan gözleriyle müthiş bir resmi. gazetesinin birinci sayfasında idi. Verilen tafsilâta göre zavallı Atıfın cesedi, bir sabah evvel. karanlıkta bir çöpçü tarafından bulunmuştu. Çöpçü bir duvara dayanarak yere uzanmış adamı mutad sarhoşlardan biri sanmış, dürtmüş, fakat kanları görünce hemen en yakın polise haber vermişti. Üstünde bulunan evraktan onun Atıf olduğu tesbit edilmiş; hâdiseye yetişen taharri memuru Ali Osman. bir cinayet karsısında bulunduğunu anlamakta güçlük çekmişti. Arkadan ve gayet yakından atılan bir kursunla Atıf öldürülmüştü. Kursunun yakından atıldığına elbise üstündeki yanıklar isaret ediyordu.

Cesed çoktan soğumuş ve katılaşmıştı. Adli tabib cinavetin en asafı on iki saat evvel ika edildiğini bildirdi.

Cesedin bulunduğu yerde hic bir iz yoktu. Demek cesed buraya sürükle-nerek değil, nakledilerek getirilmişti. Bu cihet maktulün elbisesi üstünde de hic bir bere ve leke olmamasından anlaşılıyordu.

Toprak. cesedin bulunduğu mahalde kubbukuru idi ve hic bir izi vermiyordu. Çöpçü. taharri memuru Ali Osman'a izahat verirken:

— Eğer, dedi. Yanına kadar gitmeseydim ve birkaç kere dürtmeseydim ben de onun öldüğünü anlamıyacaktım. Çünkü arkasına dayanmış, ayaklarını uzatmış, elleri yanına düşmüş, tam bir sızmış sarhoş halli vardı onda.

Bu mâlûmat Ali Osmanın nazarı dikkatini celbedecek mahiyette idi. Fa

heves ve muhakemesizlik yüzünden şimdi üçüncü kocasından ayrılmak üzere dir. Fakat bütün bunlara rağmen Holivud san'atkarları içinde dedikodulardan ve gürültülerden uzak senelerdenberi yaşayan nice çiftler vardır.

kat bir iz, bir iz... İşte o yoktu. Ali Osman buna sıkılır ve düşünürken gazetelerin cinayetden bahseden yazıları na:

«Bir sırrın düğümleri henüz çözülmeyen başka esrar ve muammalar...» başlığını koymalarından da müteessir oluyordu. Gazeteler Fikri-Asım ticarhanesinin ikisi de bodrumda ve depoda çalışan memurlarının esrarengiz cinayetlere kurban gitmelerinden polis de henüz bir şey anlayamadığını yazıyorlar ve hele ilerlerinden biri şu mülâhazada bulunuyordu:

«... Bu hâdiseden şu netice istihraç olunuyor ki meçhul ve mel'un şahıs hakikatte Atıfı takib eder ve onun canına kasdetmek istenken Ali Hikmete yanlışlıkla taarruz etmiştir...»

Komiser Sedad. daktilo Ayşe Lemanın kaybolduğu veya polis tarafından arandığı hakkında kimsenin malûmattar görünmemesini ve kumaş deposu ile civarında, alâkadarların da nazarı dikkati celbedilmemesi hususunda kat'i emirler verdi.

Daktilonun ailesi nezdinde yapılan tahkikat, Ayşe Lemanın ne olduğu hususunda onların tamamile bihaber oldukları neticesine vardı.

Bu zavallı ailenin yeis ve kederi son derece derin oldu. Çünkü onlar kızlarının hâlâ İzmirde bulunduğunu sanıyorlardı. İzmirde olmadığını öğrenince o kadar telâş ettiler, ki onlara pek yakında kızlarının bulunacağını vadedmek icab etti.

Komiser Sedad büyük tecrübelerin ve mclekenin verdiği emniyetle Lemanın ailesi nezdindeki tahkikatının faydalı olmadığına hükmetti. Onlar, kızlarının faaliyeti hakkında hiç bir şey bilmiyorlardı.

Zaten 23 yaşında olan Ayşe Leman hareketlerinde tamamile hür idi. İsteddiği zaman gelir. istediği zaman çıkar. Fakat bu hürriyetini asla suiistimal etmemişti. Yalnız nişanlısı ile arada bir gidip gezmeleri müstesna, onun iş vaktinden sonra geldiği ve vaktinden evvel çıktığı görülmemiş, dışarıda şüpheli bir faaliyetini isaret edecek hiç bir fevkalâdeliği isitilmemiş...

İşte komiser Sedad için bu cihet bir muamma teşkil ediyordu.

Bu tahkikat yapılırken Atıfın katli muammalar serisine bir yenisini ilave etti. Bunlar esrarengiz olduğu kadar müthiş ve tehdidkâr vak'alar idi.

Acaba hakikaten Atıfı öldürmek istemişlerdi de Ali Hikmet bir yanlışlığa kurban mı gitmiş ve bu yanlışlık sonradan, ikinci cinayete mi düzeltilmiş idi?

Mağaza sahibi Fikrinin ileri sürdüğü mülâhazaları komiser Sedad derhal kabul edecek adam değildi. Fakat bir hareket noktası, bir ihtimal gibi bunları da kale almak lâzımdı.

Taharri memuru Ali Osman. mağaza memurlarından Fahri Tahirin ifadesini kaydederken:

— Demek ki bir taksieye atlamak için Atıf bey sizin yanınızdan birdenbire ayrıldı; öyle mi? diye sordu:

(Arkası var)

Norveç kara sularında ciddî bir hâdise

(Baştarafı 1 inci sayfada)

lanmış ve gemide esir bulunan İngiliz mürettebatı kurtarılmıştır.

Bitaraf bir memleketin kara sularında cereyan eden bu hâdise neticesinde, Norveç ile İngiltere ve Almanya ile Norveç arasında şiddetli protestolar teati edilmiştir.

Hariciye nazırı Lord Halifax, bu akşam bu mesele etrafında Londradaki Norveç sefirine görüşmüştür.

Amirallık dairesinin izahı

Amirallık dairesi tarafından neşredilen bir tebliğde hâdise şöyle izah edilmektedir: Graf Spee Noelden evvel cenubi Atlantikte yedi İngiliz vapurunu batırmıştı. Bunların zabıtları Graf Spee hapsedilmiş ve tahammül edilebilir bir muamele görmüşlerdir. Diğer bahriyelere ise muavin bir gemi olan Altmarka bındırılmışlardır. Graf Spee'de mevkufl bulunanların ifadesine göre Altmarka gizli toplar bulunmakta idi. Esir edilen bahriyelilerden bir kısmı bir müddet sonra Graf Spee'e nakledilmiş ve bunlar Altmarktaki arkadaşlarının çektiği eziyetleri anlatmışlardır.

Aranılan gemi

Altmarkin izi ancak 15 Şubatta bulunabilmiştir. O tarihte vapurun Norveç sahillerini takiben kara sularının dışına çıkmadan Almanya'ya döndüğü haber alınmıştır. Altmarki aramakta olan gemiler ve tayyareleri onu dün Josing isimindeki Norveç fiyordunda bir me'ce aramakta iken bulmuşlardır. Intrepid isimindeki İngiliz distroyeri amirallıktan talimat istemiş, amirallık ta Norveç kara sularına girilerek Altmarka bulunan harb esirlerinin kurtarılmasını emretmiştir.

İki Norveç topçekeri

O aralık Josing fiyord mansabında iki Norveç topçekeri görülmüştür. Cossack isimindeki İngiliz distroyerinin kumandanı vapura Norveç ve İngilizlerden mürrekkebin bir heyetin çıkarılmasını ve Altmarka Bergene kadar götürülerek orada içinde araştırmalar yapılmasını ve hukuku düvel kaidelerine tevfiikan tahkikata başlanmasını teklif etmiştir. Fakat kumandanın bu teklifi kabul edilmiştir.

Norveçli kaptan Alman vapurunun silâhli olmadığını, içinde harb esirleri bulunduğundan haberdar bulunmadığını ve Altmarkin bir gün evvel Bergende muayene edilerek Almanya'ya avdetini kolaylaştırmak üzere Norveç kara sularından istifade etmesine müsaade edildiğini söylemiştir. İngiliz distroyerleri bunun üzerine kara su'arı haricine çıkmışlar, fakat amirallıktan gelen yeni talimat üzerine Cossack tekrar fiyorda girmişler. Norveç topçekeri araştırmalara iştirak etmemişler, fakat hiçbir harekette de bulunmamışlardır.

Çarpışma

Altmark İngiliz distroyerini batırarak şekilde bir manevra yapmış, fakat bu manevra esnasında pupası karaya oturmuştur. Bunun üzerine Cossack Alman vapuruna yanmıştır.

Altmark telesinin bir mesajına göre, İngiliz distroyerinin yanmasını müteakib iki taraf arasında vukua gelen muharebe esnasında Almanlardan dört kişi ölmüş, beş kişi ağır surette yaralanmıştır.

Biraz sonra Altmark mürettebatından bir kısmı Norveç sahiline doğru kaçmağa başlamış, bir kısmı da teslim olmuştur. Alman gemisinin ambarında bulunan üç, dört yüz İngiliz esiri Cossack'a alınmış ve bu gemi de diğer distroyerlerle birlikte İngiltereye hareket etmiştir.

Diğer bir Alman vapuru kendini batırdı

Bu hâdiseden evvel Norveç kara suları haricinden geçmekte olan Baldur isimindeki sarmıçlı Alman vapuru Ivanhoe isimli İngiliz distroyeri tarafından durdurulmak istenilmiş ise de vapur Alman âdeti vechile kendi kendini batırmıştır.

Norveç hariciye nezaretinin tebliği
Oslo 17 (A.A.) — Norveç hariciye nezareti Altmark vapuru hâdisesi hakkında şu tebliği neşretmiştir:

16 Şubat günü öğleden sonra Alman Altmark vapuru bir Norveç torpidosunun himayesi altında Norveç sularında gidordu.

Saat 16.30 da 2 İngiliz distroyeri ihtar olarak ateş etmiş ve Altmarki tevkife te sebûbs etmiştir. Norveç torpidosunun kumandanı protesto etmiş, Altmark vapuru biraz sonra Jeosinge koyuna girmeğe mu-

vaffak olmuş ve bir kruvazör ve beş distroyerden mürrekkebin İngiliz filosu da Norveç kara suları dışında 3 mil mesafeye çekilmiştir.

Kontrol

Fakat bir müddet sonra, İngiliz distroyerlerinden birisi tekrar Norveç kara sularına girerek Altmark vapuruna pek yakın bir noktadan projektörlerini yakmıştır.

Saat 23 de İngiliz kruvazörü de koya girmiş ve kontrol için mürettebatını Altmark vapuruna göndermiştir. Bunlar vapurda bazı İngiliz tebaası bularak distroyerlere nakletmişler ve bundan sonra ayrılmışlardır.

Norveç muhafaza kuvveti iki küçük torpidodan ibaret olduğu için İngiliz kuvvetlerine mukabele edemedi ve şiddetli protestolarla iktifa etmek mecburiyetinde kalmıştır.

Norveçte infial

Norveç hükümeti Londradaki elçiliğine verdiği emirde İngiliz hükümetini derhal keyfiyetten haberdar etmesini, Norveç kara sularının ihlâlini şiddetle protesto etmesini ve hâdisenin koyda vukubulmuş olmasına binaen kara suları hududu hususunda hiç bir yanlışlığın mümkün olamayacağını, hâdisenin Norveçte derin bir infial uyandırdığını söylemesini bildirmiştir.

Elçilik aynı zamanda, İngiliz donanmasının ileride Norveçin hukuk hükümlerine riayet etmesini emrinin verilmesini de istemek talimatını almıştır.

Norveç, esirlerin iadesini istiyor

Nihayet elçilik Norveç hükümetinin İngiltere hükümetinden alman esirlerin iadesini, tazminat ve tarziye beklediğini bildirmek emrini de almıştır.

Hariciye Nazırı Koht muvakkaten Oslo'da bulunmadığından hariciye nezaretini vekâleten idare eden başvekil İngilterenin Oslo'daki elçisine bugün görüşmüş ve Norveç bitaraflığının bu suretle ihlâlin memleketi uyardığı nefret ve infial şiddetli bir ifade ile beyan etmiştir.

Almanyanın protestosu

Berlin 17 — Oslo'daki Alman orta elçisi bu sabah Norveç hariciye nezaretine aşağıdaki protesto notasını vermiştir:

Alman Altmark vapuruna İngiliz Cossack distroyeri tarafından fiyord Jeosing de yani Norveç kara sularında yapılan taarruzu şiddetle protesto ederim.

Keza, Norveç kara sularında enternasyonal hukuka yapılan ihlâlin ihlâli ve Altmark vapurumuzun Norveç hükümetinin kâfi derecede himaye göstermemesini şiddetle protesto eder ve teminat isterim.

Protestoname şöyle nihayet bitmektedir: «Almanya, Norveçin nazarı dikkatini celbeder. Vaziyet çok ciddidir ve en vahim neticeleri doğurabilir.»

Londra 17 (A.A.) — Cossack distroyeri Altmark vapurundan kurtardığı 55 sübay ve 202 askarı Leith limanına bugün öğleden sonra getirmiştir.

Dış ticaretimiz

(Baştarafı 1 inci sayfada)

1939 yılında 38.948.030 lira değerinde 45.489.783 kilo tütün, 4.189.725 lira değerinde 9.261.639 kilo pamuk, 4.310.602 lira değerinde 5.168.243 kilo deri, 21.919.709 lira değerinde 103.571.484 kilo yaş ve kuru meyva, 12.473.086 lira değerinde 15.350.794 kilo yün, tiftik, yapak ve iplikleri, 10.728.394 lira değerinde 224.101.005 kilo zahire ve hububat, 5.864.340 lira değerinde 46.864.590 kilo müstahsilât nebatiye.

1939 da memleketimize ithal olunan başlıca maddelerin kıymet ve miktarları da şudur:

19.957.885 lira değerinde makine, 12.571.561 lira değerinde 8.722.201 kilo pamuklu kumaş, 20.145.965 lira değerinde 170.445.507 kilo her nevi demir ve çelik, 6.192.020 lira değerinde kara nakliye vesafii, 4.095.604 lira değerinde 8.068.877 kilo bakır ve halitası, 3.550.020 lira değerinde 4.249.943 kilo pamuk ipliği, 3.464.544 lira değerinde 2.825.599 kilo yün, kıl ve bunların iplikleri. (a.a.)

Fransada bulunan Türk matbuat heyeti reisinin radyoda beyanati

Paris 17 (A.A.) — Havas :

Fransada bulunan Türk gazete direktörlerinden mürrekkebin heyetin reisi dün vatandaşlarına hitaben radyoda beyanatta bulunarak Majino hatırlattı. Brest'i ve Fransız filolarını ziyaret ettikten sonra dünyanın hiçbir tarafı düşmana karşı bu kadar kuvvetli, silâhlendirilmiş ve tehdidkâr olmadığını ve Fransanın her türlü taarruz karşılıca muhafaza edilmiş olduğu kanaatine vardığını söylemiştir.

Manerhaym Fin ordusuna hitaben bir beyanname neşretti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

«Milletimiz yalnız başına harbediyor. Yabancı yardım hatırı sayılır miktarda gelmiş bulunuyor, hergün de bayrağımız altına yeni yeni kuvvetler gelmektedir.»

Fransanın yardımı

Paris, 17 (A.A.) — Fransanın Finlandiyaya yaptığı maddi yardım Milletier Cemiyetine mensub herhangi bir memleketin yaptığı yardımdan üstündür.

Fransız ve İngiliz hükümetleri, bu yardımı kendi kabiliyetlerine nazaran aralarında taksim etmişlerdir.

Fransız ve İngiliz hükümetleri, bu yardımı kendi kabiliyetlerine nazaran aralarında taksim etmişlerdir. Fransız ve İngiliz hükümetleri, bu yardımı kendi kabiliyetlerine nazaran aralarında taksim etmişlerdir.

Finlandiya ordusuna, müttefik ordular için yetiştirilmesi derpiş edilenler haricinde istediği kadar harb levazımı tedarik etmesi için Fransız ve İngiliz fabrikalarında hududszuk kredi açılmıştır. Levazımın nakli hiç müşkülâtsız vukubulmaktadır.

Fin tebliği

Helsinki, 17 (A.A.) — Finlandiya tebliği:

Kareli berzahında Sovyet taarruzu devam ediyor. Bazı yerlerde Finlandiyalılar ikinci hattın yeni mevzilerine çekilmişlerdir.

Ladoganın şimali şarkisinde Sovyet taarruzu büyük zayıflık akim kalmış ve müteaddid işe kolları imha edilmiştir.

Kuhmo muntakasında, düşmanın üç taburu ve bir kayak müfrezesi üç gündüberi devam eden muharebe bitmiştir. Düşman imha olunmuştur. Ruslar bu muharebelerde biri albay olmak üzere 1800 öltü vermişlerdir. Kayak müfrezesinin ancak bazı döküntüleri hududun ötesine kaçmaya muvaffak olmuştur.

16 Şubat gecesi Finlandiya hava kuvvetleri Sovyet karargahını müteaddid defalar bombardıman etmiş ve bu hareketlerine dün de devam etmiştir.

Sovyet hava kuvvetleri geçen günlerden daha az faaliyet göstermiştir. Bir düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Sovyet tebliği

Moskova, 17 (A.A.) — Leningrad erkânı harbiye dairesinin 16 Şubat tarihli resmi tebliği:

Sovyet kıt'aları Carelie cephesinde harekâta muvaffakiyede devam etmekte-dir. Düşman mukabil taarruzu geçmeğe teşebbüs etmiş ise de ağır zayıflıkla geri püskürtülmüştür. 16 Şubatta Sovyet kıt'aları düşmanın 22 müdafaa istihkâmını zaptetmişlerdir. Bunların arasında toplu mücehhez iki çelik kale vardır.

Yedi gündüberi devam eden taarruz esnasında düşman Sovyetler kıt'aları tarafından işgal edilen istihkâmlarda 420 mitralyöz terketmiştir.

Diğer muntakalarda keşif müfrezeleri faaliyeti olmuş ve piyade kıt'aları arasında ateş teati edilmiştir. Sovyet hava kuvvetleri düşman kıt'alarını ve askerî hedefleri muvaffakiyetle bombardıman etmişlerdir. Hava muharebeleri esnasında beş düşman tayyaresi düşürülmüştür.

İsveçin hareketi Londrada hoşnutsuzluk uyanırdı

Londra 17 (A.A.) — İsveçin Finlandiyaya askeri yardımında bulunmaktan imtinamı mevzuubahs eden İngiliz matbuatı derin bir hoşnutsuzluk göstermektedir.

Daily Express diyor ki: İsveç kendi ihtiyacı ve menfaatlerini müddetle ve kendi vaziyetinin zaruretlerini her keşden daha iyi bilir ve böyle bir kararı vermekle de hakkı vardır. Ancak, tehlikeli karışıklık sırası kendisine geldiği vakit, komşusu Finlandiyanın taleplerine kulağını kapamış olduğunu hatırlıyacaktır.

News Chronicle gazetesi de şöyle yazıyor:

Böyle vahim bir anda Finlandiyaya yardım etmemekle İsveçin kendi menfaatlerini koruduğuna inanmak mümkün değildir. Müteaddid yenmek için en iyi yol bütün tehlikede bulunan memleketler için istilâya karşılıklı birliktir. Harb felâketi birbirini ardından milletlerin üzerine çöküyor. Bunun da sebebi birliğin, tesanüdün mevcut olmamasıdır. Aynı manzaraya çok daha şahid olacak mıyız?

Kahramanca müdafaa

Stokholm 17 — Dagens Nyheter diyor ki: Finlandiyalıların mukavemeti her an daha kahramanca bir şekli alıyor. Çünkü, şimdiki taarruz etmekte olan Rus kıt'aları çok

Meseleler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

maddeleri yediğimiz halde, çok şükür midelerinden şikâyet edenimiz pek azdır. Hergün, süt, yağ, ekmeğin ve alelumum gıda maddeleri gazetelerin, halkın başlıca şikâyet mevzuudur. Şehrin (Marko Paşa) sı haline gelen Belediyemiz ne yapsın! Karşısında sütü bozuk koca bir hilekârlar ordusu var. Şehrin hayatına kasteden bu adamların zabıta belediye memurları tarafından (kanunî) şekilde yakalarına yapıldıktan sonra suçlarını (ilmi) surette tesbitini de Belediye kimyahanenin pek alâka çekecek bir yer olduğuna kabul etmez misiniz? Bize neler yediyorlar? Şayed (bunları biz mi yiyormuşuz?) şeklinde bir hayrete düşüp hiddetlenmemegi, iğrenmemegi peşinen vâdederseniz, kimyahaneyi beraber dolaşabiliriz.

Belediye Sıhhat İşleri Müdürü Osman Said, kimyahaneyi gezmek arzumu bir telefon muhaveresiyle hallediverdi. «Kimyahanede (gazeteci) nin ne işi var?» demediler çok şükür..

Mütehasıs kimyager Hulusi Azizin rehberliğinde derli toplu, temiz bir müessesese olan kimyahaneyi gezdik. Ne işler yaptığını gördük ve bilhassa bir bakımdan dikkatini haşine gelen laboratuvarlarda gıda maddelerinin cibilliyetlerini yakından tanımak azabına katlandık.

Zinhar, bu sözlerimden Belediyemizin kontrol vazifesini iyi yapmadığı manası çıkarılmaması! Bilâkis.. hileyi san'at şartlarından sayan bazı esnaf zihniyetlerinin harikulâde buluşlarıyla ancak bu derece mücadele edilebilir.

Mütehasıs kimyager Hulusi Aziz, küçümençik vücudüne, Fahrettin Kerim gibi, pek çok şey sığdırmış değerli bir zat.. gazetecinin nelere alâka göstereceğini pek iyi biliyor. Bizi bir laboratuvara soktu. Masa üzerinde neler yok.. on beş kilo ekmeğin, kalıbı kalıbı sabunlar, kaşar peynirleri, ne bileyim kullandığımız bütün gıda maddeleri ve hileyi hud' aya müsaide birçok nesnelere. Bu kimyahanede, yiyeceğe, yiyeceğe, içeceğe aid her şey tahlil ve tetkik ediliyor.

Kumaş parçaları nazarı dikkatimi celbettir. İzah ettiler:

«Müteahhidin yaptığı elbiselerin nümune ve şartnameye uygun olup olmadığını burada tetkik ederiz. Meselâ, Belediye müteahhide şu kadar e'bise ismarlamıştır ve tesbit edilen nümune üzerinde mutabık kalmıştır. Elbiseler yapılmadan evvel de, yapıldıktan sonra da nümune ile kontrol ederiz.»

Bu kontrolü yapan, yani kumaşın atkı ve çözüğü mukavemetini ölçen bir de alet var: Pero... Marifetli bir makine bu.. saat gibi rakamlar üzerinde mukavemet hakkında fikir veriyor. Birçok müteahhidlerin foyasını meydana çıkaran bu alet bana gördüklerimin hepsinden daha cazib geldi.

— En çok hangi gıda maddelerinde pislik bulunuyor?

— Bilhassa ekmeğlerde.. içinden kedi pislikleri, cam parçaları çıkan ekmeğlere tesadüf ediyoruz. Geçen gün bir ekmeğin içinde sivri uclu bir teneke parçası bulduk.

— Ekmeklerimizin vaziyeti nasıl?

— Bugünlerde halâsa doğru gidiyor.

Yüksek vâsıftadır ve büyük bir cesaret gösteriyor. Hücum dalgaları ileri serilen ön hatları tam manasile çöğnyerek birbirini ardından ilerletmektedir.

Demiryolunu bombardıman

Helsinki, 17 (A.A.) — Fin tayyarelerinin Leningradı Kareli berzahına bağlayan demiryolunu bombardıman ettiklerini bildirmektedir. Bu demiryolunun bir kaç garında yangın çıkmıştır.

talyan g zetelerine göre

Roma, 17 (A.A.) — Kareli berzahındaki kanlı muharebelerin neticesi gittikçe gazetelerin nazarı dikkatini celbetmektedir. Gazeteler İsveçin askeri yardımında bulunmaktan imtina etmesi üzerine Finlandiyada hâsıl olan vaziyetin inkişafını dikkatle takip etmektedirler.

Gazetelerin muhabir ve hususî muhabirleri Sovyetlerin Summada muvaffakiyetler elde ettiklerini itiraf etmekte raber bu muvaffakiyete büyük bir ehemmiyet atfetmemek lâzım geldiğini, çünkü Sovyetlerin Fin mukavemeti için hayati ehemmiyeti haiz olan noktaları elde etmelerinin zamana mütevakkiif olduğunu ve Manerhaym hattı düşmeden evvel Rusların birçok zayıflık daha veremeleri lâzım geldiğini yazmaktadırlar.

yor. Birçok ekmeği fırıncılar istisna dışında noktâi nazarıdan hamur halde çıkarırlar. 100 kilo undan 125 ile arasında ekmeğin alınırken, bunu 150 çıkararak isteyen fetteci fırıncının ne hamur halinde çıkarmak gelişi. Sonra bazı değirmenler, içinde bazı maddeler de bulunan fetteci buğdayı ucuz satıyorlar. Fırıncıların bir kısmı bunu alıyor. Bu yüzden de ekmeğin esmer ve çeşiden uzak oluyor.

— Yağlara ne dersiniz?..

— Sevimli muhababım.

— Allah!

Derim, der gibi yüzüme baktı.. Çizgi zeteci hüsnü niyetinin pek sigortalı madîğuna çabucak intikal ederek diyetle devam etti:

— Tereyağlarda ayran miktarı umumiyetle fazla tesadüf ediyoruz. Şerh yağlarda da içyağı ve vejetalin miktarı.. Mahlûl yağlara fazla su yediyorlar.

— Süt meselesi ne âlemde?..

Hulusi Aziz:

— Başma iş mi çıkıyorsunuz! demeden ben ekliyorum cümleyi:

— Şimdi pek şikâyet edilmiyor, gıba..

— Doğru.. Sıkı takibat neticesinde sütçüler sinmiş vaziyettedir. Su katılmaya başlanmıştır. Ender görülmüyor. Yemek meselesi hepsinden mühim.. Binler kilo karışık yağ imal ediyor.. El atacakmışız. Taşraya göndereceğim cevabını veriyorlar. Halbuki taşraya binlerce kilo gitmez. Gene İstanbulla sirtüyorlar.

— Pastirmaları, sucukları nasıl buluyorsunuz?

Rehberim, bu işe kaptan paşa katılmıyor. Burasında cevap verdi:

— Menşei hayvanî gıdalara yarılmış hayvan hastanesi bakıyor. Burasını da gördük. Yediğimiz âk keçi, eşek, at etleri hakkında size başka yazımda izahata vereceğim.

Mütehasıs kimyager Hulusi Aziz faaliyetlerini şöyle hülâsalandırmıyor:

— Burada aynı zamanda hastanelerin gıda maddelerini, kazalardan gönderilen nümuneleri, müteahhide hâsıl olan maddeleri tahlil ve tetkik ederiz. 9 arkadaş bu işler üzerinde çalışmaktadır.

Dışarı çıktıktan sonra kendi kendime sordum:

— 9 arkadaş.. Hilekârlar ordusunu erkânı harbiye plânını akim bırakma için bu kimya kurumlarını bana az geldi.

Nusret Safa Coşkun

Yüksek iktisad ve ticaret mektebinde yakında açılıyor

1 Şubatınberi sômestr tatili yapılmakta olan Yüksek İktisad ve Ticaret mektebi önümüzdeki Çarşamba günü açılacaktır.

Mektep idaresi sômestr tatilinden istifade ederek mektebin tamire muhtemel yerlerini tamir ettirmiş ve içini boyamıştır.

Bu arada tahlilâtı ticariye laboratuvarının bazı noksanları da temin edilmiştir. Sômestr tatili münasebetiyle Anadolu luya genelle taleplerin mühim bir kısmı dün şehrimize dönmüşlerdir.

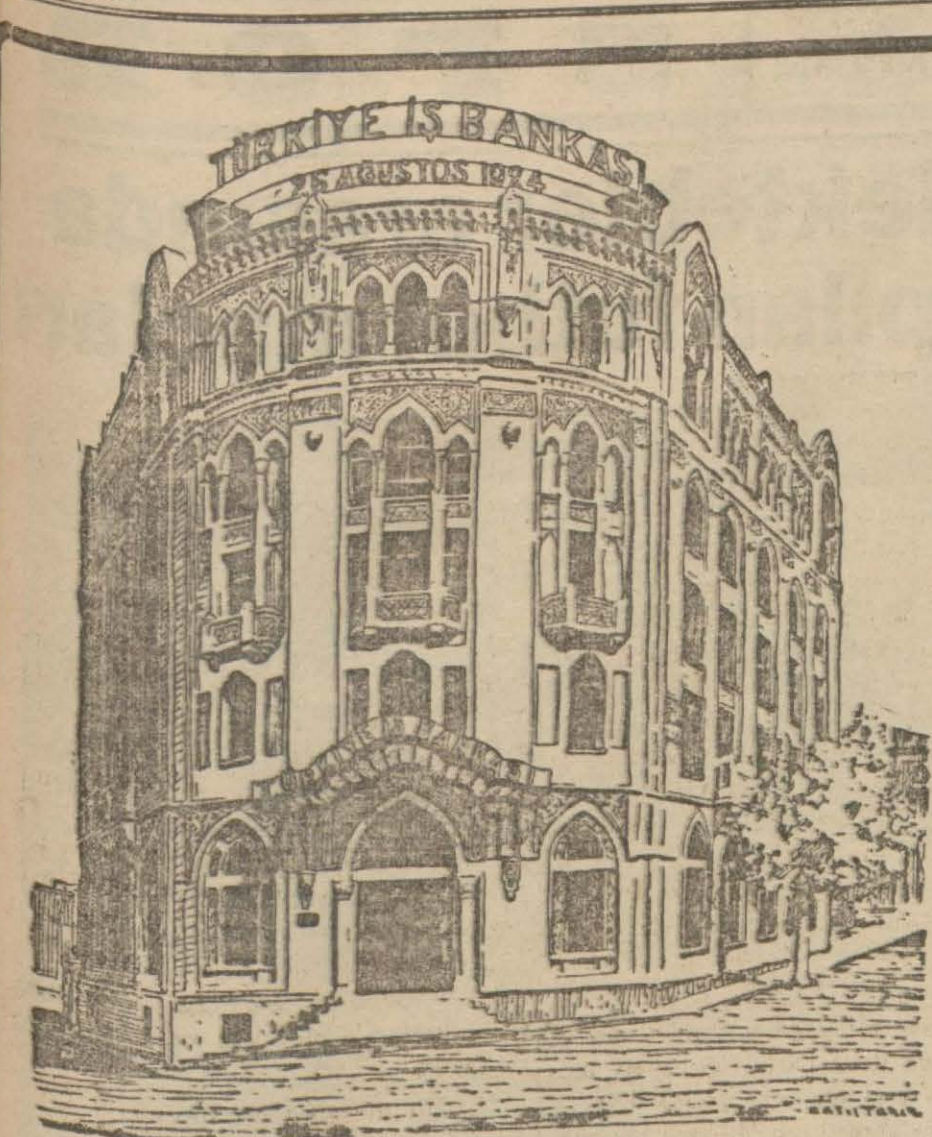
Lise ve orta mektepler devre imtihanlarından sonra bir hafta tatil e-ilecek

Lise ve orta mekteplerde ders yılının yarısı olan Şubat ayı içerisinde 15 günlük bir tatil yapılması düşünülmektedir.

Fakat bu tatilin devre imtihanlarından sonra yapılması talebe ve öğretmenler için daha faydalı olacağı anlaşıldığından, ikinci üç aylık notların verilmesinden sonra birinci üç aylık imtihan dersinin sonunda yapıldığı gibi bir haftalık bir tatil yapılması muvafık görülmüştür. Vekâletin bugünlerde mekteplere tebliğata yapacağı öğrenilmiştir.

Kızılayın kongresi

Kızılay Beyoğlu kazası şubesinde: Kızılay şubemizin 1940 yılı kongresi 24.290 Cumaratesi günü saat 15 te kaza şubemiz mektebinde toplanacağından kayıtlı azalarımızı teğriflerini dileriz.

T. İŞ BANKASI

1940 Küçük cari hesaplar İKRAMIYE PLÂNI

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılacaktır.

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az ellî lirası bulunanlar kuraya dâhil edileceklerdir.

1940 İKRAMIYELERİ

1 Adet 2000 liralık	=	2000.	—	Lira
3 "	1000 "	=	3000.	"
5 "	500 "	=	3000.	"
12 "	250 "	=	3000.	"
40 "	100 "	=	40.0.	"
75 "	50 "	=	3750.	"
210 "	25 "	=	5250.	"

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talânizi de denemiş olursunuz.

Süveyş kanalı ve İngiliz imparatorluğunun müdafaası

(Bastarafı 6 no sayfa)

yeraltı kışaları, yeraltı hangarları da yapılmıştır.

Bugün Süveyş kanalı ve Mısır, gerek karadan, gerek denizden, gerekse havadan gelebilecek her tehlikeye karşı hazır bir haldedir. Son günlerde, Avustralya ve Yeni Zelândadan Süveyş kanalına getirilen mühim miktardaki kuvvetler, kanalı en son müdafaası vasıtalarının da hareketi geçirildiğini, binaenaleyh İngilterenin kanal cihetinden hiç bir korkusu kalmadığını göstermektedir.

Kanaldan Filistine doğru birçok tren ve otomobil yolları mevcut olduğunu nazarı itibare alırsak kanala yığılan bu kuvvetlerin, kanalı müdafaadan başka, icabında Filistin ve Irakı müdafaası için de kullanılabilirlerini pek kolaylıkla anlıyabiliriz. Bugün Kanalı Filistine, Filistin Irakı bağlayan çöllerin manzarası, geçen 1914-1918 harbine nazaran çok değişmiştir. Çöllere hâs olan yolsuzluk ve susuzluk bugün tamamen ortadan kalmış, çöllere hâs olan «geçilmez» mefhumu, tamamen eski mânasını kaybetmiştir.

Hasan Âli Ediz

Yakındoğu ve harb

(Bastarafı 5 inci sayfa)

düzeltililebilecek çok haksızlıklar, tahakkümler, zulümler ve adaletsizlikler vardır. Bunlar müttefiklerin ilân edilmiş başlıca harb gayeleri olduğu için daha çok dövüülecek, hem de garb cephesi dışındaki sahalarda dövüülecek demektir.

Bu sebeple bu harb ne kolay ve ne de çabuk bitmeyecektir. Bundan başka onun nerede ne suretle bitebileceği de şimdi den kestirilemez. Bu kadar vuzuhsuzluk içinde bizim tutmuş olduğumuz yolun ve istikametini doğruluğunda şüphe yoktur; bugün yapacağımız da, en fena ihtimalleri düşünüp hesapharak her hale karşı adanıklı hazırlanmaktan ibaret tir.

H. R. Erkiilet

İstanbul ile Edirne arasında otobüs seferleri yapılmadı

Son günlerde yağın yağmurlardan Trakya'da nehir ve çaylar yükselmiş ve bazı yerlerde sular bazı hasarata sebebiyet vermiştir.

Evvelki gün Lüleburgaz - Babaeski arasında Kırıkköy ahşap köprüsü yıkılmış ve bu yüzden Edirne'den gelen ve Edirneye gitmekte olan otobüs ve kamyonlar seferlerine devam edememişlerdir.

Dün de otobüsler İstanbuldan Lüleburgaza kadar gitmişlerdir.

Yapılmakta olan beton köprüünün yanındaki bu muvakkat köprüünün tamirine ve seyrüseferin devamına müsaade bir hale getirilmesine çalışılmaktadır.

«Son Posta»nın tarihli tefrikası: 144

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Bayram bahşişleri

Tayyazade, Süleymaniye'ye at ile gitmişti. Midilli'yi de atının terkisine almıştı. Gülsuyu, lokum, akide, şerbet bahşişleri olarak ta, her sokak başında yere bir avuç akçe atmıştı. O gece, en azdan iki bin kişi, Süleymaniye camisinde sabahlanmış, Cenabihaktan İstanbulun eşkiya elinden halâsını dileyerek dua etmişlerdi. Caminin içi, harimi dolmuş, dış avlusu da doymak üzere idi. Tayyazade atını, Süleymaniye'de sürücü ahırına bıraktı. Caminin dış avlusuna girinceye kadar da on beş yirmi akçe gülsuyu ve buhur bahşişleri verdi. Bir takım külhaniler de, eski yeni, omuzlarına birer hasır alıp, caminin koca avlusunu hasır ile döşemişlerdi. Kendi hasırları üstünde diz çökenlerden:

— Buyur ağa... Pâk hasırdır.. şu mübarek günde birkaç akçen de ben fakire nasib olsun...

Diye para topluyorlardı. Tayyazade de duvar kenarında bir hasıra çökmüştü: — Buyur yiğit... Buyur oğ'ancık.. pâk hasırdır.. Başımı secdeden kaldırmamış dedem altından alıp geldim... Şu mübarek günde akçenden nasibim alayım...

Tayyazade iki akçe uzattı. Bu sefer adam Midilli'ye de elini uzattı:

— Bre güzel oğ'ancık şeker paracığından baş göz sadakası ver..

Dedi. Tayyazade bir iki akçe de çocuk için uzattı.

Bütün bir ramazan oruç tutmayan, aเลนeş şarap ve tütün içen ve her türlü şenaati göz önünde yapmaktan çekinmeyen bu soyguncu uygunsuz, İstanbul halkına bayram günleri için de akla gelmedik şeyler hazırlamışlardı.

Geniş sokakları ve meydanları, büyük yüküklerine göre, çeteler, aralarında taksim etmişlerdi.

Bu sokak ve meydanlarda, her çete birer büyük salmacak kurmuştu. Arife günü başta Padişah ile anası Kösem Sultan ve Sadrazam olmak üzere bütün devlet ricaline, ekâbire, zengin tüccarlara, kınalı ve telli balmumları gönderilmişti. Her munda «bu filân salıncağın mumudur, efendimizi bayramda salıncağa davet ederiz» diye bir de yaf tacık asılıydı. Bayram namazından sonra herkes ailesiyle bayramlaşmak üzere evine giderken, güllüpdancılar, lokumcular, akideciler ve şerbetçiler birer bahşiş daha almışlardı.

Arife günü kınalı ve telli davet mumları alan devlet ricaline ve zengin tüccar'ara gelince, kendisine gönderilen mumlara göre, top top çuhalar, kumaşlar ve kese kese akçeler hazırlamışlardı. Sarayda, Paşakapısında ve derece derece diğer vüzerâ, rical ve ekâbir saray ve konaklarında yapılan resmî bayram -

laşmadan sonra, arkalarında birer uşak kafilesi ile, başları korkusundan salıncağ safasına gitmişlerdi. Tayyazade, anasının elini öptükten sonra, Midilli ile beraber, semtinin ağalarından sayılan kimselerin konaklarına el öpmeye gitmişti. Bu ziyaretlerden sonra da tekrar atına binerek çocuğu Çarşıda kalpakçılara götürdü. İstanbulun tanınmış terziyelerinden Makasgüzel'den Midilli'ye bir kat sızma işlemeli al çuha'ar aldı. Ayağına da, bir çift kırmızı pabuç aldı.

Öğle yemeğini bir açığı dükkânında yediler. Çocuk, akşamki bohça vak'asına Tayyazadenin çok üzülmesi olduğunu, delikanlının kendisini hâlâ büyük bir iş darbından kurtarmadığını anlıyordu. Sabahtanberi onu oyalayıp eğlendirmeğe çalışıyordu. Bir taraftan da, çocuk teccessüsü ile bahsi kendisi açıp çözüyordu. Açıda yemek yerlerken Tayyazadeye sordu:

— Güzel ağacığım... Sahba kalfa seni sabahtanberi bekler pencerede... Saray önünden geçecek miyiz?...

Tayyazade gülümsedi: — Geçeriz be oğlum... Oradan da Sultanbeyazıda gider, salıncaklar görürüz, dedi.

— Ağacığım biz de biner miyiz salıncaklara?..

— Bineriz...

— Ağacığım, sen gayri hiç varmıyacak mısın o Hüseyin efendinin yanına...

— Varmam gayri ben o efendiye...

— Ağacığım.. bana da öyle gelir ki bu işde bir yanlış vardır, fesad vardır... Sen o ağacık beni çok sevmiş idi dersin..

— Vallah Midilli öz evladı yerinde tutardı...

— Ben de işte ondan ötürü bu bohça yanlışır derim...

— Bu devülürün işi bilinmez... Bir başka çubuktar tedarik etmiştir, beni böyle atar derim ben...

— Güzel ağacığım.. sana Tayyazade derler... Üstüne çubuktar olmaz...

— Yanlış iş ise anlar, o Hüseyin efendi benim ayağıma getir çağırır... Ben ayağımla o saraya vallah gitmem...

— Ağacığım... Bugün salıncakta Sultan Muradı da okurlar mı?..

— Okurlar derim...

— Sen Musa Çelebiyi, Hasan Halifeyi, defterdarı Çınarda gördün mü ağacığım?..

— Görmedim Midilli...

— Ben o yiğitlere çok acıdam ağacığım...

— Neden be oğ'ancık?..

(Arkası var)

«Son Posta»nın tefrikası: 17

Sihirli göz konuşuyor!

Yazan: Zeynel Besim Sun

Ertesi günü öğlene doğru Marçellânnın oturduğu eve gittim.

— Hangi eve?..

— Marçellânnın kaç evi var anne?.. Şimdi oturduğu eve...

— Macareskonun evine mi?..

— Hayır; Gafantoviçin evine.. Marçellâ şimdi bu Sırlı kasab grağüle beraber oturuyor.

— Acayib; neden?..

— Ne yapsındı zavallı kız; bütün gün Macareskodan dayak mı yesindi?.. Kazandığını ona götürüyordu; öyle iken de ha fazla istiyordu. İki ay evvel «güzel bir mal olsun bir, iki müşteri edinir de para kazanırın, suratma bakan yok» demiş; Marçellâ da dayanamıyarak esasen ara sıra Macareskonun evine aldığı Gafantoviçe kaçmış.

— Macaresko kızmamış mı?..

— Kızmaz olur mu?.. Gafantoviçi yolda çevirerek «sen bana bunu yaptın; ileride ben de senin bir dostuna ayartmazsam bu namus bana yazık olsun» demiş. Bir şey değil, sabıkalı bir adam...

— Ya?..

— Evet; üç sene evvel nikâhlı karısını başkasile yakalayınca zamparaya dört tokat atacak kadar vahşileşmişti de gazetelerin ağzına düşmüştü.

— Tamam, tamam; hatırlıyorum!..

— Gazetelerin bile «müthiş bir vahşi, orta çağdan kalma bir barbar, Arab gibi kışkanç bir koca», dedikleri Macaresko ile oynanmazdı amma, Marçellâ mecbur oldu işte...

— Yapmamalıydı Marçellâ bunu.. düşün bir kere Maryora; karısının aşıkama tokat atacak kadar vahşileşen bir adam, dostunu kaçırana çarşıda bile dövmeğe kalkar.

— Neyse anne; bunu konuşacak değiliz. Marçellâ neye geldiğini sordu; anlatım; kuzum Marçellâ; dedim, bu adam 60-70 bin metre mikâbî keresteden, portakaldan, kutudan bahsedip duruyor. Ya serserinin birisi ise ne yaparız? Doğrusu ya, ben şüphelendim.

Meğer benden evvel saksofoncu Kle anti bir polis memuruna 100 ley vererek

bu Türk hakkında tahkikat yaptırması. A dam hakikaten tüccarımış.

— Kim söyledi?..

— Marçellâ!..

— Evet iki gözüm, yavrum?..

— İtfatına teşekkür ederim mama; zengin damadı iğitince itibarımı artırdın değil mi?..

— Vallahi değil Maryora; ben seni sevmeyim mi?

— Ona ne şüphe? Ertesi akşam, bilittizam, biraz geç kalmak suretile gazinoya girdiğim zaman muhterem dostumu sa - birsızlıkla bana muntazır buldum. Beni görünce tehâkülle yerinden fırlıyarak koştu; oturduk.

— Şampanya iç!

— İçtim. Bana o kadar hürmet ediyordu ki tarife imkân yok. Ben de muttasıl babamın işlerinden, Transilvanyadaki sayfiyemizden, Bükreşteki apartumanımızdan, son zamanda tarlalarımızdan birinde fıskıran petrol madenimizden bahsediyordum. Fakat cesareti kurulmasın diye ikide, birde «maamafih diyordum;

bütün bunlardan bana ne? Ben babasının servetile, ailesinin asaletile iftihar eden görgüsüz kızımdan değilim. Her şeyi, ser veti, saadeti, refahı, mihneti kendimde ararım. Hattâ beni alacak gence drahoma bile vermiyeceğim. Babamın parası için evlenmek isteyen insana el uzatamam tabii.. öyle değil mi mösyö?..

— Çok haklısınız matmazel, sizde hakikaten asil bir ruh var. Hayatı gayet mükemmel biliyorsunuz. Müsaade buyursanız ben sizdeki drahoma âdetini de beğenmediğimi arzedeğim. Ne demek matmazel; para ile saadetin münasebeti olur mu?

Hayran, hayran yüzüme bakıyor ve bu bakışları, şampanyalar fazlaştıkça, dikleşerek sabitleşiyordu. Ben farkında değilmişim gibi davranıyordum.

O gece ayrılırken yarın akşam kendisiyle beraber belediye bahçesine gitmek inayetinde bulunup bulunamayacağımı sordu; «olabilir» cevabını verdim.

Bahçede çok kaldık. Dans ettik, güzel eğlendik. Avdet için kalktığımız zaman biraz sallanır gibi yaptım; derhal kolu ma girdi.

— Ah mösyö, bu akşam çok içmişiz. Sizi bilmiyorum; fakat fazla alkol beni müteessir ediyor.

Dedim ve kendisine hafifce yaslandı. Allah seni inandırсын anne; kolumda tir tir titriyordu.

(Arkası var)

Vatansever her Türk gencinin okuması icab eden kitab: **Büyük Türkiye** Yazar: ORHAN CONKER Topptan satış yeri: Akba, Ankara Fiyatı 150 kuruş. Sipariş bedeli peşin gönderilmelidir.

— Haddim olmayarak arzedeğim ki matmazel, işlerim biraz genişcedir. — Çok güzel.. bu keresteleri ne yapacaksınız, satacak mısınız?.. — Hayır matmazel; kendi mahsullerimin fabrikalarında kutu yaptıracağım. — Ne mahsulü mösyö?.. — Portakal matmazel...

Midem bulandı. 60-70 bin metre mikâkeresteden kendi mahsulü portakalların hususî fabrikalarında kutu yaptırcağım.

Belli ki atıyor. Ne yapsın zavallı?.. Ben gibi Romanyanın en zengin, en aristokrat familyasına mensub bir kızın arşısında da 2-3 yüz metre mikâbandan şedilemez ya..

Fakat ya herif züğürtün birisi ise?.. Çok oturmamın,

— Konuştuğuma memnun oldum.

Diyerek ayağa kalktım. Hiç beklemediği bu hareket karşısında şaşırın adam şeyler söylemek istedi, söyleyemedi; urtmağa teşebbüsü düşündü, beceremedi sadece:

— Yarın akşam sizi rahatsız edebilir diyim matmazel?

Diyebildi; elimi uzattım; bir akşam evdeki adamdandan gördüğü için, hürmetle tuttu.

— Yarın akşam buradayım mösyö. Deyip ayrıldım ve gayet ciddi bir tavırla yürüyerek sokağa çıktım.

Memleket Haberleri

Savurda köy kanununun tatbikine çok ehemmiyet veriliyor

Ma'şet membalarını toprak mahsul'eri teşkil eden köylünün her türlü kalkınması için zengin ve faydalı bir program tatbik ediliyor

Savurdan bir görünüş

Savur (Hususi) — Komuklar devrinde Şura adile anılan ve buna nazaran tarih kadar eski bir kasabamız olduğu anlaşılan Savur, imar bakımından diğer birçok kasabalarımıza nisbetle geri kalmışken son zamanlarda gösterilen alaka sayesinde yeni bir çehre iktisabına başlamıştır.

Filhakika, geçen yıllara kadar umran noktasından elde edilen netice hemer hemen bir Halkevi binasına ve kısmen açılmış bir yola inhisar etmekte idi. Halbuki, birçok tabiat güzelliklerini üzerinde toplayan ve civar kasaba ve şehirlerin sayfiyesi vaziyetinde bulunan Savur her noktadan ele alınmağa lâyık ve daha çok alaka sarfına muhtacdı. Maamafih, bunda madî imkânsızlıkların büyük bir rol oynadığını da kabul etmek lâzımdır.

İki senedenberi kaza kaymakamlığını yapan Nureddin, Savurun umumî ihtiyaçlarını gidermek yolunda takdire şayan surette çalışıyor. Halkevi inşaatının ikmalî, caddelerin muntazam bir hale ifrağı, çarşıların tanzim ve yeni dükkânlarla tezyini, içme suyu ihtiyacının temini çizdiği ve tatbiki ilerleyen faaliyet plânının ilk maddelerini teşkil ediyor.

Kazada köy kanununun tatbiki hususunda hakiki bir gayret sarfedilmektedir. Ma'şet membalarını yalnız toprak mahsul'eri teşkil eden köylünün ve her türlü bakımsızlıklar içerisinde yüzen köylerin kalkınması için zengin bir program ve enerji ile çalışılmakta ve bu çalışmaların semere ve neticeleri memnuniyetbahş şekilde alınmaktadır.

Bu çalışmalar bizde bütün kazanın yakın bir atide birçok yeni ve güzel eserlerle bezenmiş olacağı kanaatini uyandırmaktadır. Bu bezeniş maarif, sıhhat ve iktisad noktalarından hissedilen noksanların da ikmalî suretinde tecelli ederse ne mutlu Savurlulara...

Cizrelilerin felâketzedelere yardımları

Cizre (Hususi) — Yurdun her köşesinde olduğu gibi Cizreliler de felâketzedelere yardımlarına koşmuşlardır.

Bu maksadla Halkevinde teşekkül eden yardım komitesine mühim miktarda nakdî ve aynı teberrüleri yapılmıştır.

Halkımızın bu teberrüleri büyük bir hararetle devam etmektedir.

İngiliz generalı Deeds Samsunda

Samsun, (Hususi) — Samsun felâketzedelerinin vaziyetini mahallinde tesbit ve İngiliz milletinin Türk milletine sempatisini iblâğ etmek üzere Samsuna gelen İngilizlerde müteşekkil yardım komitesinin mümessili emekli general Sir Vindham Deeds, Samsunda lâzım gelen yerleri gezmiş ve merasimle uğurlanmış olduğu malumdur. Resmimiz, generalin istasyonda teşyî merasiminden bir intibah göstermektedir. Resimde sağdan itibaren Tümen kurmay reisi binbaşı Bozkurd, Vali Muavini Orhan Güvenc, Âmniyet Müdürü Tefik, General Deeds, Vali Fuad Tuksal, Belediye Reisi Dr. Necmettin, İngiliz generaline refakat eden Kızılay müfettişi Dr. Remzi ve Vilâyet gazetesi başmuhariri Vedad Ürfî görülmektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey gazete ne yazıyor...

... Avrupada şiddetli bir soğuk dalgası esiyormuş.

... ve bu dalga yakında dünyanın her tarafına dağılacakmış...

Hasan Bey — Ateş içinde yanan insanlara serinlemek için tabiat ta yardım ediyor desene...

Bursada Pamuk ekimi

Bursa (Hususi) — Geçen sene vilâyet ziraat müdüriyetince Akala denilen bir nevi pamuk tohumu getirilerek çiftçiye tevzi edilmişti. Köylü başka pamuk ekmekten menedilerek bu tohumun kullanılmasına mecbur edilmişti. Mevsimin bazan kurak, bazan da çok yağışlı gitmesine, yani müsaadesizliğine rağmen ümid edildiğinden fazla hasılat alınmıştır. Bundan dolayı müstahsiller memnun kalmıştır.

Bu cins pamuğun daha ziyade teşmîli, randıman artırılması hususunda yeni tedbirler alınmaktadır. İki aded tohum ekme makinesi şehrimize gelmek üzeredir. Bunlar vilâyetin münasib yerlerinde kullanılacaklardır. Geçen seneden kalan bir miktar tohum bu sene meccanen dağıtılacaktır.

Bursa hamamlarına musallat olan bir kadın hırsız

Bursa (Hususi) — Şehrimizde bir aydanberi, kadın hamamlarına musallat olarak manto almakta olan bir hırsız türemiştir. Evvelâ Umurbey hamamında, sonra da keza Yeşil hamamında, sonuncu olarak da Nasuhoğlu hamamından Hüsnüye'ye aid bir manto çalınmıştır. Sıkı takibatta bulunan polis evvelki gün Hüsnüye'ye aid mantoyu bulmuş bu suretle hırsız da yakalanmıştır. Bu kadın hırsız İstanbul Aksaray semtinde damadının yanında oturan 70 yaşlarında Hasan kızı Haticedir. Yeşil hamamından çalınan 70 lira kıymetindeki manto da bulunmuştur. Tahkikata devam edilmektedir.

Bursada bir kıza tasallut eden Yahudi

Bursa (Hususi) — Kuruçeşme mahallesinde oturan Rafael, komşusu 16-17 yaşlarında dilber Mariye göz koymuş ve fırsat beklemeğe başlamıştır. Marinin annesinin evde bulunmadığı bir sırada ve gündüz evin duvarından aşarak Marinin bulunduğu odaya girmiş ve tasallut etmek istemiştir. Genç kız bu vaziyet karşısında pencereye koşarak camları kırmış ve feryada başlamıştır. Komşular yetişerek Rafaeli yakalamışlar, polise teslim etmişlerdir. Yapılan cürmümeşhud mahkemesinde Rafael iki ay hapis cezasına mahkûm edilmiştir.

Hendek tütün piyasası henüz açılmadı

Henekte henüz tütün satışı başlamamış, bugüne kadar inhisarlar idaresi piyasayı açmamıştır. Tüccarların Henede gidip gelmelerine bakılırsa bu sene Hendek tütünlüğü değerinde satılacağı ümit edilmektedir. Bu seneki mahsul her seneki mahsule nisbeten çok nefistir.

İzmirde vesaiti nakliyyeye zam yapılmıyacak

İzmir belediye reisliğinden: 10 Şubat 940 tarihli gazetenizin 10 uncu sayfasında (İzmir çocuk hastanesi yakında ikmal edilecek) başlığı altında çıkan yazının arasında, belediyemizin vesaiti nakliyye ücretlerine yirmi para zam yapılmasını teklif edeceği yolumda bir fıkrâ görülmüştür. Bugün için vesaiti nakliyye ücretlerine bu şekilde bir zam yapılması düşünülmüştüğüden yanlışlıkla verildiğini tahmin ettiğim bu haberin ilk çıkacak gazetenizin aynı sütununda düzeltilmesini rica ederim.

Belediye reisi Behcet Uz

Mektepler arasında yapılan futbol maçları

Yukarıda Galatasaray - Hayriye, aşağıda Şişli Terakki - Yüce Ülkü takımları

Mektepler arasındaki futbol maçlarına dün Şeref ve Taksim stadlarında devam edilmiştir. Alınan neticeleri yazıyoruz:

Galatasaray 2 — Hayriye 2

Mektep maçlarının en mühim karşılaşmalarından biri olan bu müsabaka Taksim stadında oynanmıştır. Stadda mekteplilerden mürekkep büyük bir seyirci kütlesi hazır bulunmuştur.

Maç beklenen şekilde heyecanlı ve zevkli olmuştur. İki tarafın birbirini yoklayan güzel oyunlarla geçen birinci devrede ilk golü Galatasaray sağcı mükemmel bir şütle yaptı. İki dakika sonra Hayriye solcu yakaladığı fırsatı gole çevirerek beraberliği temin etti. Galatasarayın hâkimiyeti altın da oynanan son dakikalarda sarı-kırmızılılar bir gol daha kazanarak devreyi 2 - 1 galib bittirdi.

İkinci devrede de aynı güzel oyun devam etmiş, Galatasarayın daha çok hücum yapmasına rağmen Hayriye son dakikada kornörden bir sayı daha yapmış ve maç 2 - 2 beraberlikle sona ermiştir.

Şişli Terakki 2 — Yüce Ülkü 1

Aynı sahada yapılan Şişli Terakki - Yüce Ülkü maçı da zevkli olmuş ve bu çekişmeden Şişli Terakki 2-1 galib çıkmıştır.

Pertervniyal 1 — Erkek Muallim 0

Şeref stadında yapılan Pertervniyal - Erkek Muallim maçı Pertervniyalin 1.0 galibiyetle neticelenmiştir.

İ. Lisesi 2 — Vefa 1

Aynı kuvvette olan her iki mektep takımı sıkı bir maç yapmışlardır. İ. Lisesi fırsatardan daha iyi istifade ederek 2-1 galib gelmiştir.

Yüksek mektepler voleybol şampiyonası

Yüksek mektepler arasında yapılan voleybol turnuvasının finali bugün Beyoğlu Halkevinde Orman Fakültesiyle, Yüksek Mühendis arasında yapılacaktır.

Yeniden beş oyuncu cezalandırıldı

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Başkanlığından: Aşağıda adları ve soy adları yazılı bulunan Topkapılı oyunculara iştirak ettikleri müsabakalardaki sulhareketlerinden dolayı hizalarında yazılı müddetler için 14.2.1940 tarihinden itibaren genel direktörlüğümüz tarafından muhtelif cezalar verilmiştir. Bu tarihten itibaren klublerinin ve hakemlerinin bu futbolcuları ceza müddeti içinde müsabakalara iştirak ettirmemeleri lüzumu tebliğ olunur.

Sadettin Özsoyal 4 ay geçici müsabaka boykotu, Hakkı Özmızrak, Salâhattin Kapsal, Ali Zeren, Hamdi Erbaydar birer ay geçici müsabaka boykotu.

Mektepler voleybol maçları

Mektepler arasındaki voleybol maçlarına Beyoğlu Halkevi salonunda devam edilmiş ve şu neticeler alınmıştır:

Darüşşafaka Işık İlesine, Kabataş İstiklâl, San'at mektebi Taksim İlesine galib gelmişlerdir.

Balkan güreş müsabakaları

T. C. Başvekelet Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü Organizasyon Komitesinden: 6 no'lu Balkan güreşleri 2 Mart 940 tarihinden itibaren başlayarak 3 gün devam edecektir. Bu müsabakalara; fevkalâde bir vaziyet tahaddüs etmediği takdirde Romanya, Yunanistan, Yugoslavya ve Türkiye millî takımları iştirak edeceklerdir.

Galatasaray - Hayriye Lisesi maçından heyecanlı bir sahfa

Muhterem spor sever halkımızın bu müsabakaları rahat takip edebilmeleri için her türlü tedbirler itihaz edilmiş ve İstanbul'un en geniş sineması olan Çemberlitas sineması angaje edilmiştir.

Müsabakalara:

2 Mart Cumartesi günü saat 14.30 da başlanacak, 3 Mart Pazar günü saat 14 te devam edecek, ve 4 Mart Pazartesi akşamı saat 20 de final müsabakaları icra edilecek derece alanlara mükâfatları tevzi edilecektir.

Bu müsabakaların biletleri 20 Şubat tarihinden itibaren sinema gişelerinde satılmaktadır. Fiyatlar: Birinci sınıf loca 500 kuruş, ikinci sınıf loca 300, hususi mevkî (No.lu) 150, Birinci mevkî (No. lu) 100, Dühülye (No. suz) 50 kuruş.

İngiltere'de harb devresi maçları

İngilterede harb devresi maçlarının nihayete ermesi üzerine, futbol cemiyeti tarafından muntaka birincilik müsabakaları tertibine karar verilmiştir.

Muntaka birincilik maçları da bir devre olarak yapılacaktır.

Arsenal 3 — Brentford 1

Tottenham'da yapılan maçın ilk devresi 3-0 Brentford'un mağlubiyetle bitmiştir. İkinci devrenin sonlarında Arsenal bir gol yemiş ve oyun 3-1 bitmiştir.

Maçta 5.000 kişi bulunmuştur.

Charlton 3 — Chelsea 3

İki takım arasındaki oyun müsabibi tarzda geçmiş, ilk devreyi Charlton 2-1 bitirmiştir. Maçın sonunda iki takım 3 - 3 berabere kalmıştır. Maçta 3.500 kişi bulunmuştur.

Fulham 3 — Portsmouth 2

Kral kupası galibi ilk devreyi 3-1 mağlub vaziyette bitirmiş ve oyun 3-2 Fulham takımının kupa galibini mağlub etmesiyle bitmiştir.

Maçta 3.842 kişi bulunmuştur.

West Ham 2 — Tottenham 0

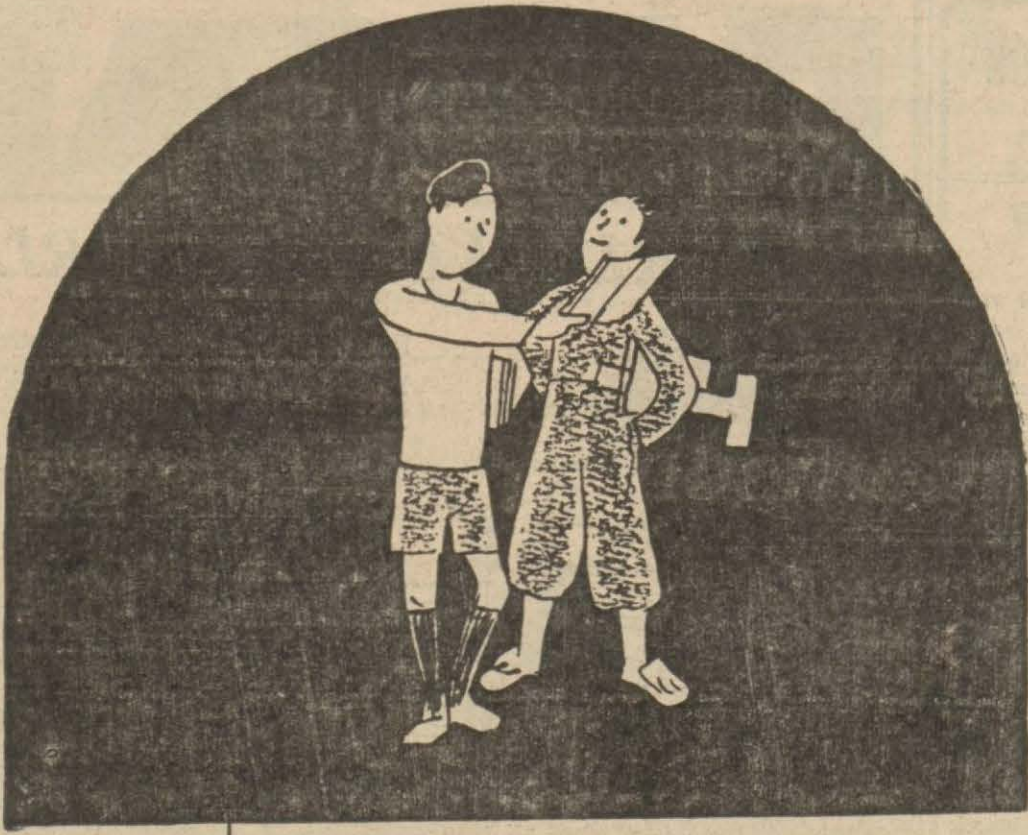
West Ham ilk devrede iki sayı yapmış ve oyun bu suretle bitmiştir.

Maçta 7.500 kişi bulunmuştur.

Stoke City 1 — Everton 0

Lig şampiyonu Everton, ilk devrede yediği bir gol üzerine maçı 1-0 kaybetmiştir.

Maçta 4.500 seyirci bulunmuştur.

Müsnü hattın : 10 numara aldım

— Sen de benim gibi yap. Bu nevi vazifeleri iyi yapmak için TUNGSRAM KRİPTON ampullerinin bembeyaz ve parlak ışığına ihtiyacın var.

TUNGSRAM
KRİPTON

En az paraya
En bol aydınlık

BOURLA BİRADERLER İSTANBUL ANKARA - İZMİR

TÜRK TİCARET BANKASI A. Ş.
KUPONLU · VADELİ · MEVDUAT

HER AYIN BİRİNDE
GİT · PARANIN · FAİZİNİ · AL ·

ADEMİ İKTİDAR
VE BELGEVŞEKLİĞİNE
HORMOBİN

Tabletleri her eczanede bulunur
(Posta kutusu 1255) Galata, İstanbul

Kayseri Belediye Riyasetinden :

Kayseri belediyesi kadrosunda dört yüz lira ücretli yüksek mühendislik üç yüz lira ücretli yüksek mimarlık, yüz yetmiş lira ücretli iki fen memurluğu münhaldir. Talib olanların vesikalarının asıl veya musaddak suretlerini ve fotoğraflarını raptederek istida ile belediye rehaline müracaat etmeleri şân olunur. «1293»

MAJİK SAÇ EKSiRİ

Saçlarınızı dökülmekten, kepeklenmekten korumak için muhakkak Majik saç eksirini kullanınız. Derhal tesirini görürsünüz. Saçları büyütür, köklere yeni hayat verir. Bir tecrübeden sonra neticeye hayret edeceksiniz.

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)

Divanyolunda 104 numarada hergün hasta kabul eder. Telefon 21044-23398

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi
Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektublara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Hakikî dostun tavsiyesi budur :

Sabah, öğle ve akşam her yemekten
Sonra günde 3 defa

RADYOLİN

Yurdda ittifak haline gelen bu kanaati tesise niçin ve nasıl muvaffak oldu?

Çünkü «RADYOLİN» in terkihi yüksek bir kimya şaheseridir. Çünkü «RADYOLİN» diğeri macunlara nazaran çok ucuzdur. Çünkü «RADYOLİN» emsalsiz râğbeti dolayısıyla hiç stok yapmadığı için mütemadiyen taze piyasaya çıkar. Çünkü «RADYOLİN» bütün bunlardan sonra «RADYOLİN» kullanan on binlerce kişinin ne kadar haklı olduğunu anlamak kolaylaşır.

Sabah, Öğle ve Akşam her yemekten sonra
günde 3 defa

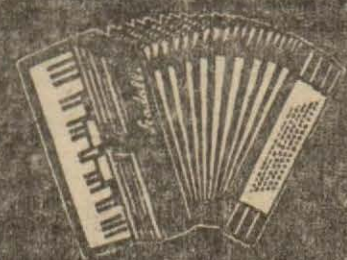
NEVROZİN

BAŞ, DiŞ, NEZLE, GRİP,
ROMATİZMA Soğuk algınlığı

ve bütün ağrıları derhal keser. Lüzumunda
günde 3 kaşe alınabilir.

SCANDALLI
AKORDEONLARI

Amatör için - San'atkar için

PERAKENDE satış yeri: Beyoğlu, İstiklâl
caddesi No. 48-1 ODEON Mağazası

Doktor. İ. Zati Üget

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL